

Szeptember 20-a nem csak a BME-sek számára volt sportos nap. Az egész világon mozgással ünnepeltek, ugyanis az UNESCO az Egyetemi Sport Napjának nyilvánította ezt a dátumot. *Cikkünk a 11. oldalon*

HIRDETÉS

Szeretsz fotózni?
Kreatív vagy?
BME-s?

Fotóriportert keresünk!

Jelentkezz!

További információ és részletek:
muhely.com/muhelymediakepzes

Fotó: Műhely archiv

Állásbörze október 12-13-án • Több száz állásajánlat és gyakorlati hely közül válogathatnak az érdeklődők. *Cikkünk az 17. oldalon*

Születésnapos diákhitel

Kamatcsökkentéssel ünnepel

A nyáron napvilágot látott fejleményekről és aktualitásokról kérdeztük **Imre Zitát**, a Diákhitel Központ marketing és kommunikációs igazgatóját. többek között szó esett új ösztöndíjprogramjukról és a már felvett hitelek visszafizetési hajlandóságáról.

Cikkünk a 5. oldalon

Élet az albérletben

Ha otthonunktól távol kezdjük el felsőoktatási tanulmányainkat, viszont kollégiumi férőhelyhez nem jutunk, albérlet után kell néznünk, ami manapság nem tartozik a legkönnyebb feladatok közé. A napjainkban már a csillagos egekben járó árak

mellett figyelembe kell vennünk azt is, hogy mint albérelő milyen kötelezettségeink illetve jogaink vannak. Ezekkel nem árt, ha pontosan tisztában vagyunk, így nem érhet bennünket kellemetlen meglepetés.

Cikkünk a 4. oldalon

Mi lesz veled panel?

Arra a kérdésre, hogy mi a magyar települések legmeghatározóbb épülettípusa, általában kétféle válasz érkezik. Az egyik a tízszer tíz méteres, sátozott Kádár-kocka, a másik pedig a panelház. A fő különbség köztük, hogy előbbi egymás mellett, utóbbi egymás fölött képezett

uniformizált otthonokat, darabszáma és életkorra ugyanakkor hasonló értékekkel rendelkeznek. Cikkünkben a panelházak várható jövőjére keressük a megoldást, ugyanis az első példányok elérték a kezdetben jóslt ötvenéves életkort.

Cikkünk a 8-9. oldalon

HIRDETÉS

**2016.
10.
12-13.**

**MŰEGYETEMI
ÁLLÁSBÖRZE**

[f /muegyetemiallasborze](https://www.facebook.com/muegyetemiallasborze)

KERESS JÓL!

Új helyen a BME Copy Ősztől az E-ben nyomjuk

A félév kezdetével ismét beindult a beadandók, tervrajzok, jegyzetek papírra vetése. Ha még nem jutottál el erre a pontra, akkor még időben szólunk, hogy a BME Copy fénymásoló szalont és nyomdát a Hö épület helyett új helyszínen, az E épület aulájában találhatjátok.

VARNYU ILDIKÓ

Akik már meglátogatták az új hadiszállást a kiskocsin túl, tapasztalhattak pár változást.

Belépéskor három önkiszolgáló gép fogad, az őszi folyamán viszont ez az üzlet előtti részen még két géppel bővülni fog, amelyeken fénymásolásra, scannelésre és az e-mailben elküldött anyagok nyomtatására lesz lehetőség, akár a nyitvatartási időn kívül is. A nagyformátumú nyomtatók pár napon belül megérkeznek, így a megszokott módon, a hallgatók minden

kívánságát kielégítő szolgáltatást nyújt majd a BME Copy.

A kezdeti nehézségek - mint amikor egy költözés után egy hétig nem találsz a fogkefédet - leküzdése után folyamatosan bővülő szolgáltatással és továbbra is a környék legjobb áraival várnak Titeket!

Mindent bele Ökuka!

Íme eljött végre a várva várt pillanat! A beltéri szelektív gyűjtő kukák meghódítják az egyetemet! A BME Egyetemi Zöld Kör (EZK) már hosszú ideje küzd az egyetem szelektív hulladékgyűjtő rendszer fejlesztésén. 2010-ben a Körnek sikerült elérnie, hogy kültéri papír és műanyag kukákat helyezzenek ki a kampuszon. Hosszú ideje tervbe volt véve, hogy beltéri szelektív gyűjtőket telepítsenek. Végül is ebben az évben június elején az egyetem Kancelláriájának köszönhetően 480 db kukát helyeztek ki a BME

EZK tagjai az E, R, ÉL és A épületekbe. A szelektív rendszer működését a kancellária üzemeltetési igazgatójának, Kreutzer Richárdnak köszönheti mindenki, aki megtervezte a hulladékok elszállítását és a gyűjtők beszerzését. De, ez még csak kezdet!

Később az Amerikai Nagykövetség támogatásával is érkeznek ugyanilyen gyűjtők valamint, amennyiben ez a rendszer beválik, a K épületbe meg az összes többibe is rendel ugyanilyen gyűjtőket a Kancellária.

A gyűjtők minden esetben hármassával, papír, műanyag és vegyes kombinációban lettek felállítva. Ezek naponta vannak ürítve, így használjátok őket minél többször.

Minden sziget tartalmazza a következő hulladékgyűjtő típusokat:

Sárga fedelű: Műanyag és fém (ásványvizes és üdítő PET palackok, tejfölös és joghurtos poharak, műanyag zacskók, reklámtáskák műanyag fóliák, PP és HDPE jelzésű

kozmetikai szerek flakonok, fém és alumínium dobozos üdítők) Kék fedelű: Papír (újságpapír, kartondobozok, tiszta csomagolópapírok, irodai papír-hulladékok, telefonkönyv, szórólapok és reklámkiadványok, italos karton)

Fekete fedelű: Vegyes (minden, ami nem tartozik az előbb felsorolt kategóriákba illetve ha a papír és műanyag hulladékok szennyezettek pl. élelmiszerrel, akkor azok is ide kerülnek)

Mielőtt bedobnád a megfelelő gyűjtőbe a hulladékot kérünk figyelj a következő dolgokra.

Műanyag és fém: Öblítsd el! Lapítsd ki!

Papír: Hajtsd össze! Tépd szét apró darabokra!

Vegyes: Ha lehet, bontsd olyan alkotóelemekre, amik az előző két kukába kerülhetnek!

Amennyiben nem a megfelelő állapotban találtok egy hulladékgyűjtőt akkor kérünk írtat nekünk egyik e-mail címünkre.

Szelektálásra fel! További infókért keressétek plakátjainkat, facebook oldalunkat, honlapunkat vagy személyesen az EZK tagjait! :)

Általános információk:

www.facebook.com/bme.ezk

www.ezk.bme.hu

info@ezk.bme.hu

Ha pedig tetszik amit csinálunk, csatlakozz hozzánk, várunk szeretettel! :)

PADS | PALLAS ATHÉNÉ DOMUS SCIENTIAE ALAPÍTVÁNY

PADA | PALLAS ATHÉNÉ DOMUS ANIMAE ALAPÍTVÁNY

PAGEO | PALLAS ATHÉNÉ GEOPOLITIKAI ALAPÍTVÁNY

PADOC | PALLAS ATHÉNÉ DOMUS CONCORDIAE FOUNDATION

PADI | PALLAS ATHÉNÉ DOMUS INNOVATIONIS FOUNDATION

PADMA | PALLAS ATHÉNÉ DOMUS MENTIS ALAPÍTVÁNY

KUTATÁSOK, ÖSZTÖNDÍJAK,
KÜLFÖLDI TANULMÁNYOK,
KONFERENCIÁK ÉS PUBLIKÁCIÓK
FINANSZÍROZÁSA A PALLAS ATHÉNÉ
ALAPÍTVÁNYOK TÁMOGATÁSÁVAL

A MI ÁLMUNK... ...HOGY A TIÉD VALÓRA VÁLJON!

Célunk a hazai és a határon túli magyar tudományos élet tehetőségeinek és a hozzájuk kapcsolódó kutatások, konferenciák, kiadványok, rendezvények támogatása. Széles körű támogatási lehetőségekkel és programokkal várjuk mindazon hallgatókat, kutatókat, doktoranduszokat és a tudományos munka iránt érdeklődő jelentkezőket, akik szeretnék tudásukat fejleszteni és elkötelezett képviselői a hazai és határon túli magyar oktatás, művelődés és tudományos élet ösztönzésének.

A Pallas Athéné Alapítványok az alábbi területeken hirdetnek pályázati, támogatási programokat:

- külföldi tanulmányutak, szemeszterek, kutatások, illetve konferencialátogatások finanszírozása akár 2 évig,
- saját cikkek, kutatási eredmények publikálásának, külföldi szakkönyvek kiadásának és tananyagfejlesztés támogatása,
- PhD és tanulmányi ösztöndíjak finanszírozása 6 hónaptól akár 3+1 éven át,
- vendégkutatói és oktatói programok és konferenciák támogatása,
- diákszervezetek, szakmai versenyek, kurzusok finanszírozása.

További részletek és a jelentkezés feltételei: www.pallaspalyazatok.hu

Mindennek megvan a következménye

Életstratégiák, avagy a siker kulcsa

A Felkészítőnapok idei programjában is számos előadás-sal találkozhattunk. A eseménysorozat nyitányát egy olyan vállalkozó tartotta, aki többek között volt már az Amerikai Kereskedelmi Kamara elnöke, 2013-ban elnyerte a magyarországi Tehetség Nagykövet címet, az Entrepreneur Foundation Hungary és a Fulbright Alapítvány igazgatósági tagja és emellett a Csodalámpa Alapítvány felügyelőbizottságában is résztvesz. Lapunk **Benkő Vilmost** személyes háttéréről, céljairól, sikereiről faggatta.

PÁL NOÉMI

Olyan döntéseket, taktikai lépéseket osztott meg, melyek elmondása szerint, a siker útját kövезik ki – lépések, amelyekel bárki megtehet és mindenkinek meg kellene tennie, hogy „beindítsa saját motorját.” Mesélne a munkájáról?

Befektető vagyok, olyan üzleti lehetőségeket keresek, amelyek nagy valószínűséggel komoly változásokon fognak átmenni a közeljövőben - lehet ez egészségügy, energia, szoftver - olyan irányzatok, amelyek nagy területeket fognak majd át. Ilyen például a mesterséges intelligencia. Nem értek hozzá, de van sok olyan ismerősöm, aki igen. Az én feladatom, hogy olyan emberekkel találkozzam és építsek ki bizalmi kapcsolatot, akik ellenőrizni tudnak műszaki dolgokat, hogy az valóban jó-e.

Mi ihlette, hogy erre a pályára lépjen?

Ez csak úgy alakult. Néhány évvel ezelőtt többed magammal egy Budapesten induló start upban

vettünk részt – ez készpénzkiadó automata hálózatot üzemeltető és telepítő cég volt. Magyarországon indult a második, harmadik kerület határán, elkezdett terjeszkedni: Közép-Európa, Kína, Nigéria, India – majd meglehetősen komoly céggé nőtte ki magát. Ezt a pályát befejezve kerestem olyan területeket, ahol változások lesznek, és így döntöttem az egészségügy, energia és a szoftver mellett.

A Műgyetemi Állásbörze honlapján ezt írják Önről: „Gyermekkorában több kihíváson esett át, melyeket leküzdve bátorságra és eltökéltségre tett szert”, mik voltak az említett kihívások?

Gyerekkoromban hosszantartó betegségem volt. Több éven át kellett megküzdenem ennek a valóságával. Ez azt jelenti, hogy sok utókezelésen, gyógyszeres kúrán, megfigyelésen kellett részt vennem, de amint a mellékelt ábra is mutatja ezek sikeresek voltak. Hiszem azt, hogy az életben több minden elérhető, ha hajlandóak vagyunk a küzdelmet vállalni úgy, hogy nem tudjuk mindig megítélni pontosan mi lesz a kimenetel, viszont bízunk abban, hogy tudunk hatást gyakorolni a folyamatra és ezáltal hinni a pozitív végkifejletben. Amennyiben ezt nem tudom feltételezni, akkor nehezen indítom el magam a cél felé – számomra nem vonzó, amihez csak odamegyek és leemelem a polcra, de nem kell beleölnöm semmilyen energiát.

Hogyan jött az ötlet, hogy a BME-n tartson előadást?

Megkeresés érkezett, és a hobbim vagy inkább szenvedélyem a nyilvános beszéd. Időt és energiát szentelek ennek, illetve segítek másoknak felkészülni, hogy színpadról, nyilvánosság előtt mond hassanak beszédet. Sokan nem szeretnek kiállni, azonban ha az ember elsajátítja ezt a készséget, akkor ebből rengeteg előnye származhat, amely nagyon komoly hatással lehet a pályafutására. Aki megtanul rendesen előadni, hogyan kell a gondolatait strukturálni, tud az érzelmei fölött uralkodni –, megkapja ezt a fajta önbizalmat.

Mi áll előadásának témaválasztása mögött? („Mit tehetek én? Életstratégiák.”)

Hiszek abban, hogy ha az ember ügyesen megválogatja a stratégiákat, amelyek mentén rendezi az életét, akkor sikeresen tudja leélni azt. Nekem, például, az egyik ilyen döntésem, hogy reggel sporttal kezdem a napot. Minden reggel futok, elsősorban nem azért, mert szeretek, hanem sokkal inkább az általa nyújtott gyümölcsöket szeretném birtokolni – amiből temérdek van: a fittség, a nyugodtság, az hogy egészségügyileg jó hatással van rám, hogy tartalékaim vannak, és hogy jobban tudok uralkodni az érzelmeim fölött. Ezek olyan melléktermékek, melyekre nekem az élet más-más területein szükségem van. Nem kell külön megszerznem ezeket, hanem egyetlen egy dologra kell koncentrálnom reggelente: hogy fussak. Azzal, hogy leegyszerűsíttem teendőimet, stratégiai lépésekkel biztosítom,

hogy később elegendő forrásom legyen, meg tudjam állni majd a helyem. Sok embernek hiányzik ez a forrás az életéből.

Véleménye szerint mi a legnagyobb hiba, amit egy hallgató elkövethet egyetemista éveit alatt?

Elhiszi, hogy annak a viselkedésnek, amit pillanatnyilag tanúsít, nincs vagy nem lesz hosszú távú következménye – például ihatok, cigizhetek, drogozhatok. Lényegében a viselkedés mellett dönthetnek, de a következmény mellett nem. Amíg nem tudjuk, hogy rossz úton járunk, addig azt gondoljuk, hogy meg fogunk tudni birkózni vele, ez azonban nem lehetséges, ha nem tanítottuk meg magunkat a küzdelemre, és nincsenek megfelelő tartalékaink és mintáink. Néhány éve indítottam egy programot, tanítványaim a Kozma utcai börtönbe járnak beszédeket tartani, re-szocializációs foglalkozásként. Ott is az látszik, hogy nem egy séma alapján kerülnek be az emberek: vannak diplomások is, van, aki csak egyetlen rossz döntéshozattal intézte el azt, hogy 10-15 év szabadság vesztesre ítélték.

Kik képzik a hallgatóközönségét általában?

Teljesen vegyes, eddig a legfiatalabb egy kilenc éves kislány, a legidősebb hetven éves volt. Most is két vonalon folyik a munka: az egyik felnőtt, a másik pedig tehetséggondozó csoport. Sokat foglalkozom az utóbbiakkal, olyan fiatalokkal, akik két évre szóló, az Egyesült Államok által szponzo-

rált tehetséggondozói ösztöndíjat nyertek. Fontosnak tartom az ő képzésüket is, mert hiába okos valaki, ha nem tudja jól kifejezni magát - neki tömören ütősen kell bemutatnia, eladnia a saját tudását, termékét.

Mit tart legértékesebbnek munkájában?

Számomra az a legértékesebb, hogy rengeteg emberrel találkozhatom az előadások, képzések során.

Hogy alakulnak jövőbeli tervei?

Szeretném a Speak Akadémiát sokkal magasabb szintre vinni, például bevinni a közoktatásba. Ez egy olyan eszköz, amit ha használni kezdünk jelentős fejlődést érhetünk el a közszférában. Ez azért fontos, mert olyan országban élünk, amit felülről nem lehet talpra állítani csak alulról, és ha nem látjuk el olyan eszköztárral az embereket, amellyel nagyobb önbizalmuk lesz, akkor tíz év múlva is ugyanazokkal a problémákkal fogunk szembenézni, mint most. A másik pedig egy olyan egészségügyi ellátási program, amelyet a klinikai járóbeteg-gondozásához tudok illeszteni. Előterjesztenék olyan életstratégiákat, melyeket az embereknek be kellene táplálniuk a mindennapi életükbe, még mielőtt huzamosabb orvosi kezelésre szorulnának.

Mi a legjobb életbölcsesség, amit valaha kapott vagy olvasott? És mi lenne, amit egy egyetemista számára adna?

Több van, mondok kettőt egyet magyarul, egyet angolul: „amíg imádkozol, mozogjon a lábad” tehát ne szervezz ki mindent, ne várj csodákat – neked is meg kell tenned a saját részedet. A másik pedig egy fantasztikus angol könyvből származik, a címe „The Slight Edge” és a mondás a következő „things that are easy to do are also easy not to do.”

Hogyan kezdhették el ezeket a stratégiákat beépíteni a rutinunkba, hogyan osszuk be jobban az időnket?

Elmondom, én mit csinállok: a Google-ben szinkódolom a naptáromba felvett programokat, és hétfőn mindig ránézek az egész hétre, tudatosítom az időeloszlásomat, elraktározom azt. Ezt követően az adott területen kitűzött célokat visszafejtem az aktuális napig, hogy mit kell tennem ahhoz, hogy egy vagy egy fél lépéssel előrébb legyek – így tehát egy nap csak egy dologra kell koncentrálnom az adott témában. A visszacsatolás és önértékelés nagyon fontos - mert mi a legfontosabb szabály egy diétában: hogy minden egyes nap ráálljunk a mérlegre.

Megkérdeztük

Milyen lakóhelyet választottál?

Móra István

Kispesten lakom, bringával 8 kilométerre, szóval elég gyorsan beérek. Otthon lakni kényelmes, mert főznek és mosnak rám. Bár sokan beköltöznek pestiként a közösségi élet miatt, nekem az bőven megvan az egyetemen kívül is, és annyira nem vágyom rá, hogy valaki mással megosszam a szobámat. Ha lehetne, már albérletben lakték. Elkezdtem dolgozni, úgyhogy hamarosan el is tudok majd költözni.

Gulyás Anina

Saját lakásban lakom a Stefánia útnál, húsz percre az egyetemtől. A szüleim vették, amit megosztok egy albérlővel, aki mellesleg jó barátom is. Így ketten sokkal költséghatékonyabb, és persze jobb, mint egyedül. Kényelmesebb, mint a kollégium, leszámítva, hogy most még nagy felújításban vagyunk, így egyelőre mosni csak a kádban tudunk.

Zólomy Júlia

Bár budaörsi vagyok, mégis a kollégiumba költöztem. Egyrészt, mert közel van az egyetemhez, másrészt pedig hallottam felsőbb évesektől, hogy érdemes lakni a Bercsényiben, mert jó a közösségi élet, könnyebben bele lehet folyni a vérkeringésbe és megéri a jó hangulatért. Sőt, még a tanulásban is segítjük egymást, gyakran együtt készülünk a zárthelyikre. Persze hátrányokat is tapasztaltam, gyakran máskor kelünk és máskor fekszünk a szobatársakkal, és sajnos pont a Gödör fölött lakunk, ez pedig néha zavarja a pihenést vagy a tanulást. Hétvégén, és ha komolyabb beadandó van, akkor haza szoktam menni.

Bánfi Tamás

A kollégiumot választottam anyagi okokból, az albérlet kb. rezsivel együtt hatszoros költség lenne. A Kármánban lakom, azt hallottam, hogy az a legjobb, ezért oda pályáztam. Már négy és fél éve lakom bent, és ameddig tudok kolis maradok. A közösség is nagyon kellemes, csak átugrassz az ismerőshöz, amikor kedved van, csevegni vagy tanulmányi dolgokat megbeszélni. Még műhely is van a nyolcadikon, lehet fújni, faragni TDK-hoz, szakdogához, vagy ha csak barkácsolni akarna az ember. Vannak hátrányai is természetesen, főleg a csütörtöki bulik, ha valaki dolgozni akar menni, biztos, hogy éjfél előtt nem tud aludni. Elvileg csendrendelet van, de gyakorlatilag senki sem tartja be. Sajnos sokan bevisznek száz wattos hangfalat a szobába, és ha az szól, az átjárja az egész épületet.

Németh Nóra

Budapesti vagyok, ezért otthon lakom. Főleg azért mert röplabdázó vagyok, ezért nekem fontos, hogy a nyolcórás pihenés meglegyen. Ebben a tekintetben a kollégium nem lenne ideális választás. Szóval ahhoz, hogy össze tudjam egyeztetni a sportot és a tanulást, szükségem van az otthoni nyugalomra és a szülői háttérre. Ettől függetlenül, néha bent alszom a barátnőimnél a Kármánban, amikor Old's buli van.

Takács Bálint

Csepeli vagyok, és még a szüleimnél lakom. Volt olyan vágyam már, hogy a Kármán kollégiumba költözzem, remélem ebben a félévben sikerül elérnem azt a szintet, ami ehhez kell. A közösségi élet miatt az is örülnék, ha bekerülnék. Persze szakmailag nagyon nagy segítség, hogy egy emelettel följebb vagy lejjebb tele van kollégákkal az épület, és ha bármilyen kérdésem van, csak gyorsan átszaladok és megkérdezem.

ÖSSZEÁLLÍTOTTA: MURÁNYI TAMÁS FOTÓ:

Amikor nincs kollégiumi helyünk

Élet az albérletben

Ha otthonunktól távol kezdjük el felsőoktatási tanulmányainkat, viszont kollégiumi férőhelyhez nem jutunk, albérlet után kell néznünk, ami manapság nem tartozik a legkönnyebb feladatok közé. A napjainkban már a csillagos egekben járó árak mellett figyelembe kell vennünk azt is, hogy mint albérlő milyen kötelezettségeink illetve jogaink vannak. Ezekkel nem árt, ha pontosan tisztában vagyunk, így nem érhet bennünket kellemetlen meglepetés.

SERFŐZŐ DALMA

Akinek volt benne része, az tudhatja, hogy az albérlet keresése nem egy leányálom. A lakás egyszerűen megközelíthető ponton helyezkedjen el, ha

többen lakunk, lehetőleg rendelkezünk külön bejáratú szobával, a tulajdonos legyen tisztességes, és csak havonta egyszer jöjjön, a lakótársakkal könnyű legyen kijönni... Mindezt pedig megfizethető áron kapjuk meg. Azzal, hogy valakinek az albérlőjévé válunk, bizonyos kötelezettségeknek is eleget kell tennünk, amit javasolt már a beköltözés megkezdése előtt egy szerződéssel tisztázni. Ez létrejöhet szóban és írásban is, de a legjobban akkor tudjuk bebiztosítani magunkat, ha ennek hivatalos keret adunk, és írásban foglaljuk össze a szerződő felekre vonatkozó pontokat és adatokat. Az első és leglényegesebb kötelezettségünk talán mind közül az, hogy az albérletet rendeltetészerűen használjuk: elkerüljük a károkozást vagy bármilyen olyan tevékenység folytatását, ami a tulajdonos által nem megengedett. Ez alatt nem csak a lakásavató bulik alatt előforduló pohártörések értendők: a főbérlet is kikötheti – és van, aki meg is teszi –, hogy beüthetünk-e egy szöveget a falba, hogy feltegyük a tavaly karácsonykor készült családi fotót. A rendeltetészerű használat szabályaiba beletartozik emellett a kisállattartás vagy a dohányzás, amit mind érdemes a szerződéskötéskor átbeszélni és papírra vetni. A megfelelő használat mellett a legalapvetőbb kötelezettségünk a bérleti díj megfizetése, aminek a lebonyolítása ellenkező kikötés hiányában az adott hónap 15. napjáig kell hogy megtörténjen. Ennek módja a tulajdonostól függ. A leghivatalosabb eljárás a banki utalás, így a pénzmozgásnak nyoma is lesz. Persze előfordul az is, és inkább ez a gyakoribb eset, hogy a bérleti

díjat készpénzben kell átadnunk a tulajdonosnak: érdemes ekkor is figyelni arra, hogy valamilyen írásos bizonyíték készüljön a "tranzakcióról". Érdemes tudni azt is, hogy milyen lehetőségeink vannak abban az esetben, ha szeretnénk bejelentkezni arra a címre, ahol éppen lakást bérlünk. A törvény szerint ez kötelező, viszont sokan nem teszik meg, vagy nem tudják megtenni. Pedig ez több szempontból is lényeges, hiszen például háziorvoshoz is csak lakcímkártyával van lehetőségünk elmenni. Ez általában két okból kifolyólag jöhet létre: az egyik az, hogy a főbérlet nem szeretné, ha például az adóhatóság felé nyilvános lenne az, hogy lakást ad ki, és ezzel plusz kereseti lehetőséghez jut. A másik ok pedig inkább annak a "legendának" köszönhető, hogy a bejelentéssel különböző jogokhoz juthatunk. Évtizedekkel korábban valóban kevésbé volt egyértelmű a szabályozás, de a jelenleg érvényes törvény szerint a bejelentett lakcím önmagában semmiféle jogi igényt nem jelenthet az ingatlanra. Az albérlet-kérdés témája megannyi olyan fejezetet rejt, melyekről könyveket lehetne írni, főleg talán a rémtörténetekből: nyakunkra járó főbérlők, be nem fizetett közüzemi számlák, hirtelen felszívódó bérlők. Bármelyik oldalon is vagyunk, érdemes alaposan utánajárni annak, hogy mire milyen jogok és kötelezettségek vonatkoznak. Ha albérlők vagyunk, igyekezzünk mindig úgy eljárni, mint ahogyan azt fordított esetben mi is elvárnánk. A jó főbérlet kincset ér, de talán még annál is többet egy megbízható albérlő, akire aggodalom nélkül lehet bízni egy lakást vagy szobát.

Születésnapos diákhitel

Kamatcsökkentéssel ünnepel

A nyáron napvilágot látott fejleményekről és aktualitásokról kérdeztük **Imre Zitát**, a Diákhitel Központ marketing és kommunikációs igazgatóját.

BÁRKOVICS GERGŐ

A diákhitel-igénylés első határidején már túl vagyunk. Van lehetőségük hitelkérelmet benyújtani azoknak, akik még ebben a félévben szeretnének pénzhez jutni?

A diákhitel folyamatosan igényelhető, de annak dátuma határozza meg, mikor juthat pénzhez az illető. Az aktuális határidőig benyújtott kérelmek után csak a rá következő hónapban folyósítják a kívánt összeget a hallgatóknak. Aki október 15-ig lép, már egy hónap múlva kézhez kapja az utalást.

A Diákhitel 1 és 2 is elérhető az egyetemeken tanulmányi rendszeren keresztül. Mennyire terjedt el ez a hiteligenlési forma?

Nem számít újdonságnak a tanulmányi rendszeren keresztül történő igénylés, hiszen tavaly a hallgatók fele már ilyen módon készítette el kérelmét. A Neptunban az Ügyintézés fül alatt elérhető a Diákhitel felülete. A személyes adatokat automatikusan kitölti a rendszer, csak azt kell megjelölni, hogy milyen összegben, milyen típusú hitelt és milyen folyósítási

adatokat a hallgatóknak maguknak kell felvinni, majd a kinyomtatott igénylőlapot le kell adniuk egy pénzügyi intézetben, takarékszövetkezetben vagy postahelyen, amellyel a Diákhitel Központ szerződéses kapcsolatban van.

A Diákhitel 2-t jellemzően az önköltséges hallgatók 20%-a veszi igénybe. Jónak tartják ezt az arányt, vagy ennél többre számítottak?

A Diákhitel Központ Zrt. egy nonprofit szervezet. Alapvető küldetésünk, hogy a fiatalok egyetemi tanulmányaihoz szükséges anyagi fedezetet előteremtsük, vagyis hogy forrást szerezzünk a hitelekhez. Előzetes várakozásaink nagyjából visszakozyöntek a statisztikákban. Jó aránynak számít, ha minden ötödik önköltséges képzésben tanuló hallgatónak van hitelszerződése. Tény, hogy a Diákhitel 1-igénylések száma visszaesett. A Diákhitel 2 esetében a hallgatók célja világos: azért vesznek fel hitelt, mert diplomát akarnak szerezni. A szabad felhasználású Diákhitel 1 eredménye nem ennyire kézzelfogható. Bármire el lehet költeni, egy nem megtérülő befektetésnek tűnik, és éppen ezért nem veszik fel annyira szívesen. A világgazdasági válság kirobbanása óta csökkent a hitelfelvételi kedv, mert sokan nem tudták fizetni más típusú tartozásaik egyre magasabb részleteit. Ezek után nehéz meggyőzni egy 18-20 éves fiatalat arról, hogy a hitel valójában egy gazdaságélénkítő eszköz. Ha a diákhitelre is úgy tekintesz, mint egy saját magadba történő befektetésre, és bízol abban, hogy piacképes diplomád lesz, akkor

nem tudnak majd elhelyezkedni a diplomájukkal.

A nyár folyamán kamatcsökkentésekről döntöttek: a szabad felhasználású Diákhitel 1 esetében 3,9%-ról 3,75%-ra, a kötött felhasználású 2 esetében pedig 5,15%-ról 5%-ra, viszont ez utóbbinál a kamat ügyfelekre eső része nem változott.

Valóban, a Diákhitel 2-nél a kamatláb fix 2% maradt, a fennmaradó támogatási részt az állam fizeti, tehát itt változás az ügyfelek szemszögéből nem érzékelhető. Elmondható, hogy a csökkentések után történelmi mélypontra került a hitelek kamata. Tényleg nem tudom, hogy lehet-e még ennél lejjebb szorítani azokat a jövőben, viszont mindenféleképpen szeretnénk szinten tartani a jelenlegi kedvező értékeket. A következő év első felében érvényes kamatláb mértékét decemberben fogjuk bejelenteni.

Érdekesség, hogy a diákhitel alacsony kamatát mindig kommunikációnk egyik legfontosabb elemének tartottuk, ezzel szemben az derült ki egy nem rég lefolytatott kutatásunkból, hogy az igénylők, illetve általában a 18-26 éves korosztály egyáltalán nem kamatérzékeny.

Idén lett 15 éves a diákhitel. A kedvező kamatok és törlesztési feltételek ellenére mennyi adósuk van másfél évtized után?

Nagyon jók a visszafizetési statisztikák. Most már közel 380 ezer ügyfél van, és harmaduk már a teljes összeget vissza is fizette. A vonatkozó kormányrendelet módosításának köszönhetően az eddigi 6 hónap helyett 12 késedelmi időt kapnak azok az ügyfelek, akik nem tudják törleszteni a hitelüket. Ennek eredményeként az utóbbi időszakban 3%-ról 1,2-re csökkent,

visszafizetni hiteltartozásukat, de elfelejtkeznek róla, nem jelentkeznek 12 hónapon keresztül, és amikor kopogtatunk náluk, akkor inkább egy összegben törlesztenek.

Az aktuális tanévre ösztöndíjprogramot hirdetett a Diákhitel Központ. Mi a célja ennek a kezdeményezésnek, és mi kell egy sikeres pályázathoz?

A Diákhitel Központ már évek óta fontosnak tartja, hogy tehetséges fiatalokat karoljon fel. Ennek megfelelően vagy meglévő programokhoz csatlakoztunk, vagy saját pályázatokat írtunk ki. A most meghirdetett ösztöndíjjal azokat szeretnénk támogatni, akik ténylegesen rászorulnak az igényelt összegre, és jó tanulmányi eredményekkel büszkélkedhetnek. Azok az aktív jogviszonnyal rendelkező hallgatók pályázhattak, akiknek Diákhitel 1 vagy 2 szerződésük van, és már legalább egy féléves folyósítás történt a részükre. Emellett belépő kritérium, hogy két félévre visszamenőleg kellett legalább négyes súlyozott tanulmányi átlagot produkálni, minimálisan 25 felvett kreditponttal. Ezen túl lehetett plusz pontokat is kapni kutatások, publikációk, OTDK helyezés, sporteredmények, közéleti munka vagy pl. nyelvvizsga után. Olyan objektív pontozási rendszert akartunk kidolgozni, amely egyértelműen kijelöli azt a 14 főt, aki jogosult lehet a 10 hónapon keresztül átutalt havi 70 ezer, vagyis összesen 700 ezer forintnyi ösztöndíjra. Szeptember 26-ig lehetett jelentkezni ebben a tanévben, de a pályázók számától és az első év után kapott visszajelzésektől függően előfordulhat, hogy jövőre alacsonyabb összeggel, viszont több hallgatót tudunk majd támogatni, ezért érdemes nyomon követni az ezzel kapcsolatos fejleményeket.

A közelmúltban felmerült egy új típusú hitelkonstrukció ötlete is, amit OKJ-s képzésben részt vevők számára dolgoznának ki. Milyen fázisban van jelenleg a Diákhitel 3 tervezete?

Nincs Diákhitel 3 tervezet. Egy félreértett interjú és az abból született hír alapján kapta fel a sajtó ezt az ötletet. Bugar Csaba, a Diákhitel Központ Zrt. vezérigazgatója csupán az élethosszig tartó tanulás fontosságát hangsúlyozta, illetve azt, hogy még van számos terület, ahol esetleg lehetne diákhitelt adni. Ezek mind elképzelések, semmilyen konkrét döntés nem született ezzel kapcsolatban. Mindezen túl a Diákhitel Központ egy állami tulajdonban lévő részvénytársaság, gyakorlatilag végrehajtja a kormány által hozott döntéseket. Amennyiben a kormány tervez egy új konstrukciót, vagy nyitott valamilyen új javaslatra, akkor elképzelhető, hogy lesz új diákhitel-termék, de ez egyelőre nincs napirenden.

gyakorisággal szeretnénk kapni. A kinyomtatott kérelmeket helyben, a tanulmányi hivatalban lehet leadni. Ez a legkényelmesebb módja az igénylésének. Egyre inkább háttérbe szorul a Diákhitel Direkt rendszeren keresztül történő ügyintézés, amely esetében a személyes

nem kérdés, hogy vedd fel, ha szükség van rá. Értelemszerűen vannak olyan szakok, amelyeknél meg kell fontolni, hogy érdemes-e a tanulmányok finanszírozására ezt választani, de a BME-n folyó képzéseknél javarészt nem fenyeget az a veszély, hogy a végzett hallgatók

A szabad felhasználású Diákhitel 1 igénylése 2001. szeptember 3-án indult meg. Azóta több, mint 370 ezer hallgatónak 285 milliárd forintot meghaladó összeget utalt át a Diákhitel Központ. A 2012-ben bevezetett, kötött felhasználású Diákhitel 2-ben részesültek száma már 20 ezer felett jár. Ők eddig 15 milliárd forintnyi kölcsönt vehettek fel tandíjaik finanszírozására. A Műegyetem hallgatói közül jelenleg Diákhitel 1 törlesztésére kötelezett 4216 hallgató. Legnagyobb részük villamosmérnök, nemzetközi gazdálkodás vagy gazdálkodás és menedzsment képzésben vesz részt. A Diákhitel 2 a nemzetközi gazdálkodás szakon tanuló hallgatók között a legnépszerűbb. Összesítésben csaknem 200 BME-s vette igénybe ezt a hitelkonstrukciót.

tehát nagy mértékben visszaesett a nem fizető adósok aránya, velük szerződést bontottunk. Jellemzően azok nem térítik meg diákhitelüket, akik nem tudják befejezni tanulmányaikat. Meglepően sokan vannak azok is, akiknek módjukban állna

Nézőpont

RÓZSÁS ÉVA

Szabadság (volt) a hídon

A Budát és Pestet összekötő Szabadság híd, szememben a városképet meghatározó számos átkelő egyik legszebbike. Rácsos acélszerkezetével, filigrán formájával, és zöld színével szinte művészien ível át a fodrozódó Duna felett. Így nem is csodálkoztam, mikor a nyári útépitések alatt megrohamozták a szépségre szomjazó budapestiek a forgalomból kiiktatott remekművet. De most vége van a nyárnak, újra kocsik járnak, s nagy bánata van a „hídi” társaságnak...

Az idei nyárra beiktatott Bartók Béla úti, sokadik útfeltúrásnak köszönhetően csodás lehetőség nyílt számunkra: két hónapra birtokba vehettük a Szabadság hidat. Mikor először besétáltam a hívogató sínek mentén, nem is sejtettem micsoda életérzés fogad majd. Aznap este, a portugál magyar döntetlen EB meccs után tombolt maga az acélszerkezet is az emberfeletti eufóriában. Tolongtak a biciklisek, drukkerok, sörrel ünneplő fiatalok. A háttérben a Gellért hegy, és a nemzeti színekben tündöklő Szabadság-szobor. Hitetlenkedve néztem körül. Mintha egy párhuzamos univerzumba csöppentem volna, ahol nem léteznek gondterhelt, negatív emberek, hanem mindenki szeret mindenkit, és együtt örül. Elég bizarr volt! Ezt a hihetetlen hangulatot akkor a focidrukkerok katartikus örömeinek számlájára írtam, azonban hetekkel később ugyan ez a látvány fogadott – csak szurkolói dalok, és piros fehér zöld citadella nélkül. A hídpillérek közé beillesztett szegécselt vaspánt roskadásig volt beszélgető társaságokkal, a villamos síneken vidám párok piknikeztek kockás kendőn ülve, és voltak olyan bátor egyének, akik a ferde vasak közé feszített függőágyakban olvastak, vagy aludtak. A hídra lépve egyszerűen megszűnt a külvilág, és egy másik közösség tárult elém

minden alkalommal. Egy különálló Budapest alakult itt ki - város a városban, burjánzott a szabadság, ami néha piknikkel, jóga órákkal, vagy sporteseményekkel lepte meg az arra járókat. Ennek a különleges ember – híd szimbiózisnak vetett véget a forgalom újraindítása. Nem gondolom, hogy ennek így kell lennie. Mint láthattuk az autós közösség túltette magát a kezdeti kellemetlenségeken, és megoldotta mindennapjait más útvonalakon. Biztosra veszem, hogy hosszabb távon is hozzászoknának a változásokhoz. A Petőfi, és az Erzsébet híd amúgy sincsenek messze egymástól (autós léptékkal mérve), így a Szabadság elterelt forgalmát is képesek lennének kezelni. Vannak, akik azt javasolják, hogy legalább hétvége térjen vissza a nyári rendszer. Ez is több, mint a semmi, de mégiscsak az lenne a legjobb, ha teljesen miénk lehetne a híd. Egy olyan élettel teli „közpark” jönne létre a Duna felett, a város kellős közepén, amit sehogy máshogy nem tudunk előállítani. Sok élménnyel szolgálna, és olyan társasági szintérré válhatna, ami egyedülálló atmoszférájának köszönhetően a turisták figyelmét is hamar magára vonzaná. Egy ilyen lehetőséget ki kéne aknázni, nem pedig megszüntetni.

Nézőpont

RÁDAI ZITA

Észre sem veszed

Te sem nézel tévét, ugye? Nem, én sem, úgysincs semmi érdekes műsoron. Sőt, nem is tudom, mik mennek mostanában. Csak henteente egyszer kapcsolom be a készüléket, amikor a kedvenc sorozatomat adják. Na jó, néha hétvégén is eltöltök pár órát a képernyő előtt, ha hazautazom, de ez összesen nem tesz ki többet heti húsz óránál.

Pár éve még a valóságshow-k, és a különböző tehetségkutatók voltak a legnépszerűbb esti műsorok a kereskedelmi csatornákon. Úgy tűnik, ezek már nem nyújtanak elég ingert az átlag néző számára, újabb csavarok kerültek a szokásos forgatókönyvbe. A kamerákkal körülvett egzotikus szigeten már nem csótányevés a program, helyette a kellően liberális és exhibicionista szereplők ruha nélkül, pőrén a legnagyobb természetességgel mosolyognak ránk. Sőt, pár hete egy új, hibrid műfaj is képernyőre került: az énektudásukat megmutatni vágyók beköltöznek egy kamerákkal felszerelt házba, ahova énektanárok járnak, hogy pallérozzák a résztvevők tehetségét. A szereplők minden hétvégén színpadra állnak egy dallal, persze két fellépő között arra is marad idő, hogy csámcsogjanak a hét során a kamerák előtt történeteken. Szórakoztat ez valakit? Aligha, mégis elárasztanak vele minket, ha akarjuk, ha nem. A nézettségi adatok alapján pedig nyilván van is rá igény, hisz különben nem gyűrűznének

be a televízióadásba az egyre elképesztőbb műsorok. Reggel egy gyors kávé, majd futás a villamos után, napközben százfélé szakadunk, hogy megfeleljünk a követelményeknek, délután még belefér az edzés, majd jön a tanulás, az éjszakába nyúló beadandók vagy a gyerek matek házijának ellenőrzése. Kinek mi. Hétvégén vagy esténként, ha végre jut egy kis idő a kikapcsolódásra, a legtöbben már mind fizikailag, mind szellemileg túlságosan fáradtak ahhoz, hogy kiötljék a megfelelő időtöltés módját. Elvégre túrát szervezni, átnézni a színházműsort, vagy összetrombitálni a családot egy közös társasjáték partira némi erőfeszítésbe kerül. A televízió távirányítója azonban mindig kéznél van, és még gondolkodni sem kell hozzá, sőt több tucat lehetőség közül választhat a pihenni vágyó. Eltelik a hétfő, de mégis hová tűnt az a negyvennyolc óra? Hiszen nem is néztük a tévét, csak néha-néha kapcsoltuk be egy fél órácskára, mikor nem volt semmi más programunk.

Nézőpont

LÁSZLÓ GÁBOR

Ocsmányiroda

Okmányirodába menni minden alkalommal csupa móka és kacagás. Bár tudom, hogy kevés szórakoztatóbb és hasznosabb időtöltés létezik a várakozásnál és az ügyfélter padlóburkolatának átfogó tanulmányozásánál, rögtön felcsillant a szemem, amikor felfedeztem az időpontfoglalás ügyintézési lehetőséget.

A tájékoztató gyorsabb és egyszerűbb lebonyolítást ígért, én pedig már láttam is lelki szemeim előtt, hogy végre nem kétnapi hideg élelemmel és egy kézikönyvtárral felvértezve kell megközelítenem a hivatalt. Azért, hogy mindez mégsem így történt, csak magamat okolom. Több jelentős hibát is elkövettem. Elsőként mindjárt egy fontos félreértésbe futottam bele, ugyanis bár időpontot foglaltam, egy szóval sem ígérték, hogy az kapcsolatban lesz azzal, amikor sorra kerülök. Valószínűleg csak közvéleménykutatást végeztek arról, hogy ha én választhatnék, mikorra szeretnék jönni. A második nagy hibám az érkezésemhez kapcsolódik. Noha a foglaláskor sorszámat is kaptam, a fenti kijelzőn valahogy sehogy sem akart megjelenni a bűvös számsor. Az ügyeimet bonyolító hölgy egy óra várakozást követően számon kért, hogy miért nem jelentkeztem már, hogy itt vagyok. Megnyugtattam, hogy bizonyára a komornyik felejtett el bejelenteni engem... Mentségükre legyen szóva, hogy aki becsülettel kívárja a sorát, jutalmat kap, méghozzá fénykép formájában. Apró szépséghibája a készüléknek, hogy a szoftvert valószínűleg egy bűnügyi

grafikusokból álló csapat készíthette, ugyanis gyerekekről Csellengők, felnőttekről Kékfény stílusban készül a remekmű. A pult másik oldalán helyet foglaló intéző derűs jókedve tovább simítgatta az idegszálaimat. A szomszéd asztalnál ülő kollégákkal kedélyesen diskurált piacozásról és kertészkedésről, a rádióban szóló Eros Ramazotti számot pedig erős átéléssel dúdolta. Nagy szerencse, hogy nem válaszoltam hasonlóan muzikális ripszttal, megidézőve a „Megússem, vagy ne üssem”, esetleg a „Száll egy pofon a szélben” című slágert. A hivatali dolgozók komolyabb tudáskészlettel rendelkeznek, melyekből nem restek idézni sem, ha a sérelmeinket szóvá tesszük nekik. Tanulhatunk tőlük anatómiát („a lónak is négy lába van...”), krimi („nekem is meg van kötve a kezem”) és némi teológiát is („Tán feszítsem meg magam az ügyfelekért?”). A végső tanulság számomra az volt, hogy időpontfoglalás ide, modern eszközpark oda, azért mégiscsak ORTT büntetést érő gondolatokkal a fejemben hagytam magam mögött az okmányirodát. Marad a hideg élelem és a kézikönyvtár.

LÉTEZIK JOBB MÓDJA AZ ÚJRAHASZNOSÍTÁSNAK!

NEM NEHEZ AZ ELROMLOTT HÁZTARTÁSI GÉPET SZERVIZBE VINNI.

TOVÁBBI EGYSZERŰ KÖRNYEZETVÉDELMI TIPPET: NEMNEHEZ.HU

médiaunió
rajtad is múlik!

A cél a figyelemfelkeltés

Mehetsz Afrikába is fesztiválozni

Állatkínzással egyenértékű a Pokemon GO-val játszani. Legalábbis az egyik legnagyobb állatvédő szervezet a PETA nemrégi, hivatalos közleménye szerint. Ugyanis a Pokémonok elkapása nem sokban különbözik a vadonban élő, hús-vér társaik elfogásától és kihasználásától, mint azt a további indoklásból megtudhatjuk.

KOVÁCS ZSOLT KRISTÓF

Ilyen és ehhez hasonló videókba és felhívásokba nap mint nap belefuthatunk a különböző médiumokat fürkészve. A nagy alapítványok így próbálnak aktuális trendeket meglovagolni, illetve a botránykeltéstől sem riadnak vissza, hogy egy kicsit több adományt szerezzenek, vagy több figyelmet irányíthassanak egy adott témára, régióra.

Természetesen nem kell megijedniük a japán mesefigurák szerelmeseinek, hiszen a kissé mehökkentő felhívás inkább csak figyelemfelkeltő célzatú, mint véresen komoly állásfoglalás. Az igen radikális tevékenységéről elhíresült PETA csak fogta a játékkal együttjáró hatalmas népszerűségét és úgy döntött felhasználja és a saját javára fordítja. Eredményesen. Ennek kapcsán a programok sikerességéről, negatív vagy éppen pozitív hatásairól Pintér Dániel, PR-stratégát, a BME Filozófia és Tudománytörténet Tanszék, valamint a Metropolitan Egyetem oktatóját, az MTA SZTAKI kommunikációs vezetőjét kérdeztük, aki szerint az említett állatvédők drasztikus és már-már provokatívan realista filmjeinek „elsődleges célja, hogy sokkoljanak, áttörjék a tömegmédia ingerküszöbét és már eleve meglévő attitűdöket erősítsenek fel. Kevésbé tudják az adott témával kapcsolatban véleménykereső célcsoportot megszólítani, inkább a már eleve elkötelezett állatvédőket akarják még jobban megszilárdítani.” Egy kampány legyen az politikai,

vagy társadalmi célú, legfontosabb feladata, „hogyan szemléletváltást eredményezzen az emberekben, másként kezdjenek el cselekedni, gondolkodni bizonyos témákról.” Segélyszervezetek esetében gyakran a cél nem csak az egyéni véleményformálás, hanem a társadalmi szintű változások elősegítése. Erre nemrég láthattunk egy jó példát az ENSZ szakosított csoportjától, az UNICEF-től, amely tevékenységével a Magyarországon is gyakori családon belüli erőszak szörnyűségeire próbálta felhívni a figyelmet. A siker érdekében akarva, akaratlanul is nagy felhajtás kerekedett a dologból, ugyanis a gyerekek tanácsokat osztogatnak a filmekben társaiknak, hogyan védjék meg magukat az apák ellen. Több civil egyesület is tiltakozását fejezte ki a téma ilyen feldolgozásával kapcsolatban, és pszichológusok is ellenérzésüknek adtak hangot. „Van, ahol ez tudatos, direkt hagynak maguknak támadási felületet, hogy aztán legyen egy úgynevezett mediahack. De jelen esetben az UNICEF szemmel láthatóan nem mérte fel, hogy hol lehetnek ezek a gyenge pontok.” - vélekedik Pintér. „A botránynak van imázsépítő szerepe például a politikában, de érdemes csínján bánni vele, mert vékony a határvonal a között, ahol még épít, és ahol már rombol. Az ilyen társadalmi célú organizációk esetében a reklámot, mint eszközt lehet arra használni, hogy fölhívja egy adott jelenségre a figyelmet, de közben adományokat is hozzon. Ez három különböző stratégiai megoldást igényel. Olyan esetben, amikor egy provokatív audio-vizuális megoldás hatására elkezdik támadások érni az adott

brandet, a kiválasztott problémára irányul a figyelem, sok emberhez eljut az üzenet, a médiaviszhang miatt pedig még többen elgondolkodnak a témán. Ilyenkor gyakran a társadalomban sokkal pozitívabb hatást vált ki, mint ahogy ez visszahat magára az felhívás kibocsátójára.”

A megkérdozett szakértő meglátása szerint egy jó kampányprogrammal is szinte lehetetlen maradandó változásokat elérni még akkor is, ha főként társadalmi célokat szolgál, mint a családon belüli erőszak, vagy a szegénység megszüntetése. „Egy nagyon erősen kommunikáló világban, kifejezetten felfokozott ingerek között élünk. Rövid ideig figyelmet lehet irányítani egy-egy témára, de hosszú távon komoly attitűdváltozásokat nehéz elérni. Egy felhívás lehet annyira sikeres, hogy viszonylag gyorsan összegyűjt tetemes mennyiségű adományt, de aztán elavulttá

és unalmassá válik. Az ilyen organizációknak mindig újabb és újabb nagy port kavaráó kijelentésekkel kell előállniuk, mert ők is bevételekből élnek, így működésük egy folyamatos reklámozásnak tekinthető; konkrét szakmai tevékenységük és az arról szóló kampány szorosan összefonódik.”

„Minden második afrikai ember gyönyörűen meg tudna élni a turizmusból akkor, ha a nyugati emberek pont e kampánymegjelenések kapcsán nem félnének annyira Afrikától.” A fent említett segélyszervezet mellett rengeteg más olyan mozgalom létezik, mint az OXFRAM, vagy a Save the Children, amelyek globális szinten a gyermekek alapvető jogaiért és a szegénység felszámolásáért küzdenek. Munkásságuk Szilasi Ildikó, Afrika-szakértő, közgazdász, az Utazz Afrikába Utazási Iroda ügyvezetője

szerint „mindenképpen kimutatható. Dollármilliárdokban mérhető, hogy egy adott évben mennyi külföldi segítség és fejlesztésre fordítandó összeg érkezik többek között Afrikába.” Ez jórészt annak az adománygyűjtő tevékenységnek köszönhető, amivel Budapest utcáin is gyakran összefuthatunk, illetve rengeteg olyan filmmel, amelyek művészi szépséggel reprezentálják a fejlődő országokban élő nyomorúságos életét, hogy sok helyen naponta több órát kell gyalogolni, hogy ivóvízhez jussanak. Egyrésztől nagyon hatékonyan képesek a képernyők előtt ülők pénztárcáit megnyitni, azonban ezek valóságtartalma sokszor megkérdőjelezhető. „Kifejezetten kártékonynak tartom, hogy folyamatosan ezt a képet sugározzuk a kontinensről. Már egy kissé elavult, hogy felpuffadt hasú gyerekeket legyekkel a szemük körül mutogattunk. Afrika 2016-ban nem ilyen, amit én látok magam előtt, az egy földrész tele kiaknázatlan lehetőségekkel, ami egyre biztonságosabbá és stabilabbá válik.

Hogy milyen erősen tud hatni az ártatlannak tűnő film egy ország imázsára azt tökéletesen szemlélteti nekünk a filmipar. Mikor 2014-ben debütált a Grand Budapest Hotel című mozi, számokkal is kifejezhető volt a fővárosunkba látogatók számának növekedése. „Ha arról van szó, hogy egy videó óriási szegénységet ábrázol valahol és nemzetközi hírre tesz szert, az bizony hathat az ország megítélésre, és emiatt a turizmusra is.” - magyarázza Pintér Dániel, majd hozzáteszi: „az egészen biztos, hogy a média fegyver, és manipulálni lehet vele az embereket. Az Amerikai Egyesült Államokban és Európában is nagyon sok esetben vetnek be olyan tömegkommunikációs trükköket, amivel ellenérdekelt országokat külpolitikai téren próbálnak meg ellehetetleníteni.” A világ egyik legdinamikusabban fejlődő kontinense Afrika, az egyes országokban az éves GDP növekedés meghaladja az 5-6%-ot is. „Mehetsz Afrikába is fesztiválozni, nyaralni. Szerintem ilyen kampányra is nagy szükség van, és legalább annyit segít a földrésznek egy nagy szervezet, amelyik pozitív és sztereotípiát romboló tartalmat ad, mint az, amelyik egy helyi problémára nagyon negatív, túl általánosító kampánnyal próbálja felhívni a figyelmet. Valóban mikro szinten vannak problémák, de mindenképpen egy olyan megoldást kell nyújtani, ami hosszútávon ott marad a helyiek-nél, amiből utána oktatásra, egészségügyre tudnak költeni, meg tudják venni a gyerekek tanszerét. Nekünk pedig nem úgy kell segíteni, hogy odamegyünk és azt a munkát elvégezzük, amit a helyiek is meg tudnak csinálni. Mindig azt szoktam mondani az önkénteseknek, hogy tudást, ötletet és innovációt vigyenek Afrikába” - mondja Szilasi.

Túlkorosak a vasbetonból épült lakótömbök

Mi lesz veled, panel?

Arra a kérdésre, hogy mi a magyar települések legmeghatározóbb épület-típusa, általában kétféle válasz érkezik. Az egyik a tízszer tíz méteres, sátoztetős Kádárkocka, a másik pedig a panelház. A fő különbség köztük, hogy előbbi egymás mellett, utóbbi egymás fölött képezett uniformizált otthonokat, darabszámra és életkorra ugyanakkor hasonló értékekkel rendelkeznek. Cikkünkben a panelházak várható jövőjére keressük a megoldást, ugyanis az első példányok elérték a kezdetben jóslott ötvenéves életkort.

LÁSZLÓ GÁBOR

Fotók: Dobó Diána

Ahhoz, hogy jobban megismerjük a mai városképeket alapvetően meghatározó panelrengetegek kialakulásának körülményeit, érdemes egy rövid időutazást tenni a Ki mit tud-ok és Táncalfesztiválok korába, a hatvanas évekbe. A világháborúk által okozott lakáshiány ekkor találkozott a Ratkó-korszak korai népességnövelő hatásaival. A sokszobás, tágas lakásokból kényszerű társbérleteket alakítottak ki, ráadásul a meglévő állomány kevés és rossz felszereltségű volt. A városok ekkoriban nagyon változatos képet mutattak, ráadásul Budapesten és vidéken is több szégyenfolt demonstrálta, hogy sürgős építészeti változásokra van szükség. Földpadlós szegények csúfították Óbudát,

Dél-Pesten pedig a Mária Valéria-telep kiáltott reformokért. Ráadásul ezeken felül a városoknak számolni kellett az ipar fejlődése által okozott nagymértékű betelepüléssel és népességnövekedéssel is. A hagyományos építési megoldások anyagi igényét nem tudták megfelelően kielégíteni, valamint az munkálatok sebessége sem volt megfelelő ezekkel a módszerekkel, ezért szükségessé vált új technológiák bevezetése. Így érkezünk meg az előre gyártott elemek és típustervek gondolatához, valamint az első 15 éves lakásépítési tervhez, amely egyenesen egymillió új otthon építését irányozta elő.

Költözzünk össze egy jó nagy házba?

Az első magyar kísérleti panelházat 1959-ben építették Dunaújvárosban. Az ott alkalmazott kohósalakos technológia volt az első típus-tervek alapja. A korai házgyárak ezt a módszert részesítették előnyben, melynek nyomán országszerte megjelentek a 4-5 emelet magas, vakolt falú, jellegzetesen három lépcsőházzal rendelkező szalagházak és a rájuk stílusban nagyon hasonlító blokkos pontházak. A homlokzati elemek síkbeugrásait és az épületeket összefogó monolit vasbeton sávokat rendre eltérő színekkel festették, így bizonyos fokú változatosság azért elérhető volt, de aki látott egy ilyen házat, az lényegében látta mindet. Az emeletszám éppen a liftház alatt maradt, ami nem számított kifejezetten nagy örömmel a lakók számára. (Más kérdés, hogy a későbbi közép-magas házak liftjeiben sem volt sok köszönet.) Fontos újdonság volt, hogy igyekeztek minél több dolgot még a házgyárban elvégezni, ezért a helyszínen kevesebb utómunkára volt szükség. Ez azonban még meg sem közelítette a klasszikus nagypaneles építési mód tempóját és automatizálhatóságát. Az első fővárosi kohósalakos csoportosulás a Mária Valéria-telep helyére épült József Attila lakótelep volt.

A korai négyemeletesek még viszonylag emberi léptékűek voltak, kielégítő méretű zöldterületekkel körülvéve, ugyanakkor a kor gépjárműmennyisége mellett nem számoltak a parkolás problémájával. Egy-egy lépcsőházra nem jutott

húsznál több lakás, az ott élők pedig több-kevesebb sikerrel átmentették a másik ember megismerésére való igényt a családi házas korszakból. Az új lakástulajdonosok és bérlők nagy részének már az is hatalmas ugrást jelentett, hogy nem volt közös a WC. A kohósalakos építési mód nyomán megépült lakótelepek az ország minden nagyobb városában felbukkantak, azonban a lakáshiány ettől

Volt egyszer egy panelprogram

Az iparosított lakásépítési program házai egyidőben épültek, egyszerre öregszenek. Ez az oka annak is, hogy a felújítás nagyjából ugyanakkor vált esedékessé. A panelházak egyik kedvezőtlen tulajdonsága, hogy egyszerre mindenkié, ugyanakkor senkié sem, főleg ha költségekről van szó. Ennek ellenére viszonylag sikeresen zajlik a felújításuk, az úgynevezett panelprogram. Ez általában az épületek hőszigetelését és a nyílászárók cseréjét tartalmazta, de nem ritkán más energetikai fejlesztés, például napkollektorok telepítése, illetve egyéni mérőórák felszerelése is belefért az elvégzett munkák sorába. A külső vastag szigetelés kezdettől fogva szennvedélyes viták témája volt. Számos tűzeset kapcsán előkerült bűnbakként, holott az egyértelmű felelősséget nem sikerült rábizonyítani. A házak belső szellőzőhálózata ugyanakkor ezerszer veszélyesebb tűzvédelmi szempontból. Annyi bizonyos, hogy jelentős ugrást jelent a szigetelés az energetikai besorolást illetően. Emellett pedig végre sikerült életet vinni az egyenlőházak sorába, a homlokzatok változatos festésével. Néhány dolog elengedhetetlenül szükséges egy eredményes felújításhoz. Ilyen például a rátermett közös képviselő, egy jó és összetartó lakóközösség valamint a megbízható kivitelező. Ha ezek megvannak, még mindig számolni kell a források biztosításával. Mindezek megvoltak például a cikkünkben is emlegetett Faluháznál, amely mintaprojektként demonstrálja, hogy van még létjogosultsága ennek az építési módnak. A beruházás néhány év alatt megtérült a lakók számára, a színes és látványos homlokzat pedig valamelyest javítja az Óbudára megérkezők első benyomását.

még nem csökkent a várt mértékben. A kezdeti igényeket három korai házgyár szolgálta ki, a kívánt hatáshoz viszont további változásokra és bővítésre volt szükség.

Tíz emelet boldogság

A pártvezetés a megoldást további házgyarak létesítésében és a nagypaneles technológia meghonosításában látta. Magyarország két főbb házgyári technológiát vásárolt meg: a dán Larsen-Nielsen-t és a szovjet típusút. Bár utóbbi lényegesen kisebb lakás-és szobaméretet tett lehetővé, politikai okokból mégis ezt támogatták a komfortosabb és tágasabb dán sablonnal szemben.

Kísérleti lakótelepek

A szakemberek szerint lett volna élhetőbb és változatosabb alternatíva a panelházak helyett. A hatvanas évek legelején több kezdeményezés is volt kísérleti lakótelepek létrehozására, melyek közül az óbudai és a budafoki meg is valósult, méghozzá hagyományos és öntöttbetonos építési módszerrel. Bár nevükhöz méltóan ezekből a házakból csak kevés példány készült el, a visszajelzések jók voltak. Az elképzelés alap gondolata az volt, hogy a lehető legtöbb tevékenységet vonják ki a lakás szerepkörei közül, ezen kívül pedig szakítottak a szobaszám szerinti osztályozással is. A kieső funkciókat szolgáltatóházakban tervezték megvalósítani, például éttermekben és mosodákban, a felszabaduló hely pedig nagyobb variálhatóságot tett lehetővé, nem mellékesen pedig a háziasszonyok terheit is csökkenteni szeretnék volna. A kísérletnek ez a része nem vált be, ugyanis a lakók nem tudtak átszokni a saját konyha használatáról a mindennapi vendéglőbe járásra, a kisméretű konyhára pedig inkább csak panasz volt. Sajnos az emberi tényező építési módtól független, így a kísérleti lakótelepek rövid történetében is akad néhány dokumentált eset, például fürdőkádban tartott tyúk, vagy a szolgáltatóházak tetején összegyűlő szemét és kidobott lom.

Az életmódkísérlet lehetőséget biztosított néhány szakipari próbálkozásra is. Ilyen például az áthelyezhető válaszfalak ötlete, vagy a könnyebben tisztítható 360 fokban átfordítható bukóablak, de a beépített konyha és ruhásszekrény, a szőnyegpadló és a személedobó is itt debütált. Mégis kevés házból lett típusú, és amelyik átment a szűrőn, azt is csak redukált formában fogadták el, kiölve belőle az egyediséget és a kreatív megoldásokat. Az eredetileg tervezett élénk színvilág sem jutott tovább a tervezőasztalra.

A nagypaneles építési mód lehetővé tette az emeletszámok megduplázását, olykor megtriplázását is. Az első ilyen házak az ekkora már szanált óbudai szegényegyed helyén épültek meg a hatvanas évek végén. Ha a kohósalakos telepeket unalmasnak neveztük, akkor a klasszikus panelházakra már nem is igen akad jelző. Egy-két erkélyes és loggiás variáció, néhány

Újpesten, Újpalotán, Békásmegyeren, Csepelen, Óbudán, de ekkor jött létre a hírhedt miskolci Avas lakótelep is. A program olyan hatékonynak bizonyult, hogy bár a kilencvenes évek óta nem alkalmazzák a paneles építési módot, napjainkban közel nyolcszázezer panellakást tartanak nyilván összesen mintegy kétmillió lakossal. A házgyári paneleket kezdetben harminc évre tervezték, később azonban már ötven éves élettartamot emlegettek, ám ez is letelt már a legidősebb házak esetében. Az hamar kiderült, hogy nem csupán a becsült rövid élettartam, hanem a lakosság integrálása is gondokat jelent majd.

A betonházak között nem várnak csodák

Egy percig sem volt kérdés, hogy a tízelemtnyi magasság nem emberi léptékű. Helyenként szélteben is tetézték a bajt, például Óbudán a Faluháznak keresztelt, háromszáz méter hosszú óriással, ami az ország legnépesebb panelháza a maga háromezer lakójával. Mivel nem jutott minden lépcsőházra valaki, hogy lelkes közös képviselőként összetartsa a közösséget, megjelent a magány és az elidegenedés fogalma is. A parkolási gondok, a gettósodásra való hajlam, a kevés zöldfelület alkalmazása pedig már csak hab a tortán. A sivár és egyforma környezet mellé vékony falak és zaj társult. Manapság is sokaknál fúrógép az ébresztőóra, ugyanis a betonfalakba nem lehet szöget beverni. A Vízkeresztkor

alacsonyan repülő karácsonyfákra pedig talán nem is kell külön kitérni. Ezeken felül számos városi legenda szól lépcsőházi disznóvágásokról és tüzelőnek felszedett parkettákról. Az új idők szele a filmeseket is megihlette. Számos korabeli tévéfilm tanúskodik arról, hogy mennyire sokkolóan érte a lakosságot ez a fajta berendezkedés. Bacsó Péter előszeregettel alkalmazta az egyforma házak között bolyongó kisember karakterét, szemléltetve a lakótelepek sivárságát. Elég csak Boróka Mihályra gondolni, aki a Forró vizet a kopaszra című alkotásában nemes egyszerűséggel nem talál haza a sok egyforma óbudai tízelemtes között. Szomjas György Falfúró-ja a nyolcvanas évek közepén már a kialakult társadalmi viszonyokat feszegette, Békési Pál Lakótelepi mítoszok című novellafüzérje, valamint az abból készült tévéfilm a rémálmok és víziók irányába ment el. Oktatási és nevelési céllal készült a Szomszédok, amelyben szinte az összes panelházi probléma terítékre került, így egy kicsit minden panellakó magáénak érezhette a cselekményeket.

Récek a falon, lyukak a plafonon

A panelházak tényleges várható életkora továbbra sem egyértelmű. A kezdeti harminc évet hamar ötvenre módosították, napjainkban pedig már százat emlegetnek. Vakolat híján egészen más intő jelek figyelmeztetnek egy panelház előregedésére, mint hagyományos esetben. Kimozdult homlokzati elemekkel több híradásban is lehetett már találkozni, de ennél súlyosabb jelenségek csak kis számban fordultak elő. A beton nem öregszik túlzottan, az elemeket összetartó vasakról azonban mindez nem mondható el, főleg ha nedvesség éri azokat. Szakértők szerint megfelelő gépészeti korszerűsítésekkel a szerkezetiileg jó épületek még egy generációt képesek lesznek kiszolgálni. A látványosan előregedő részletek cseréjére részleges megoldást kínált a panelprogram. Annyi bizonyos, hogy a statikai gondok még mindig kisebbek, mint az esztétikai és szociális problémák.

Ugyan a házak döntő többsége komoly felújításokra szorul, attól nem kell tartani, hogy hirtelen kell megoldani kétmillió ember lakhatását. Csak hasonló emeletes házakkal lehetne pótolni a kieső lakásszámot, ugyanis ennyi ember kertes házakban való elhelyezése embertelen mértékű városbővítéset okozna kezelhetetlen tömegközlekedéssel. És akkor még nem is szóltunk az esetleges kényszerű kisajátításokról és a költségekről. Ha mégis sor kerülne az átállásra, ugyanaz játszódna le, mint az építések korában, amikor éppen a kertes házak lakóit kellett olykor kényszerűen beköltöztetni a tömbházakba. Az 1993-as Jós utcai robbanás és tűzvész szomorú vizsgája volt a

szalagházak ellenállóképességének. Bár a detonáció óriási ereje több homlokzati elemet is messzire repített el, a házat végül nem kellett lebontani, és az egyes emeletek sem szakadtak egymásra. A földemek megerősítésével és a homlokzati elemek pótlásával a mai napig áll, egyedül talán a lift rázkódása és az új elemek eltérő színe utal a korábbi történésekre.

Paneles épület bontására nem sok példa akad a hazai krónikákban, a tapasztalat hiánya tehát első helyen szerepel a hátráltató tényezők sorában. A legismertebb talán az egykori Volga szálló esete, ám ott is nehezen boldogultak a műveletekkel, ráadásul egy munkagép kis híján magára döntötte az egész épületet. Emellett a pécsi Magasházat lehetne említeni, mint a helytelen szigetelés okozta korrózió legnagyobb áldozatát. Bár a statikai problémákat már 1989-ben megállapították, az épület bontása még mindig nem fejeződött be, ugyanis a tulajdonjogi huzavona mellett leginkább a megfelelő módszer keresése okozott problémát. Egyben várja sorsát a szentkirályszabadjai laktanya szellemvárosa, de egy kicsit keletebbre tekintve állnak még a csernobili panelek is, noha három évtizede hozzájuk sem nyúltak. Összességében elmondható tehát, hogy a címben szereplő kérdésre nem tudunk egyértelmű választ adni. A legvalószínűbb forgatókönyv szerint a XX. század bebetonozott mementóit még unokáink is látni fogják.

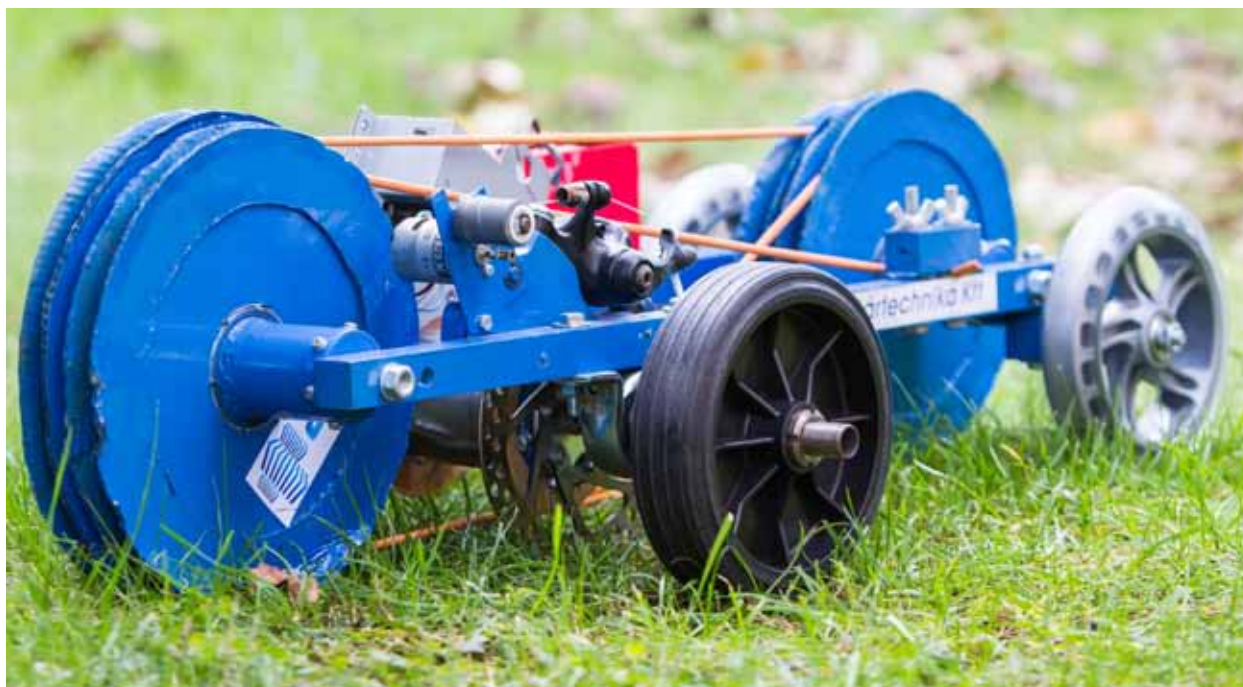
BME-s csapatok a dobogón

Mérnöki Grand Prix gumiszálakkal

A Continental gumiabroncs gyártó vállalat idén nyáron második alkalommal rendezte meg fiatal mérnököket megcélzó versenyét a Szegedi Ifjúsági Napok keretében.

RÓZSÁS ÉVA

A tavalyi évben egy katapult szerkezetet kellett építeni, idén pedig egy olyan autó létrehozása volt a cél, melyet a cég által előállított gumiszál hajt meg. A verseny teljesítése során sok kihívással találkoztak a résztvevők, mivel egy olyan járművet

kellett tervezni, amit speciális keverékű gumiszálak hajtának, és a 15 méteres pálya végénél éppen 50 dm/s-al (átszámítva 18 km/h-val) halad. A felkészülés tavaszig nyúlik vissza, az elméleti pálya-

műveket ugyanis már április végén le kellett adni. A szakmai zsűri ez alapján válogatta be azokat a tehetséges mérnök ifjakat, akik a sikeres kvalifikálás mellett fesztiválbelépővel gazdagodtak.

Innentől kezdődött az igazi kihívás, hiszen más egy tárgyat elméletben megformázni, és a gyakorlatban megépíteni. A csapatok szembesültek a szponzorkeresés, eszközbeszerzés, és az anyag előállításának

nehézségeivel, ami nem is sikerült mindenkinek, így a továbbjutott csapatok között akadt olyan is, aki kénytelen volt visszalépni a versenytől.

A feladat nehézségét mutatja, hogy a kritériumfeltételeknek senki nem tudott maradéktalanul eleget tenni, a leggyorsabb sebesség is csak 41 dm/s volt. A legnagyobb problémának a járművek pályán tartása bizonyult. A keskeny, körülbelül egy méter széles egyenes sok autón kifogott, akik be sem értek a célba. A versenyre rengetegen jelentkeztek, a döntőbe viszont a lemorzsolódások után csak hét csapat jutott be, akik közül néhány vidéki és több BME-s nevező volt. Nagy büszkeségünkre gépész karunk négy hallgatójából alakult csapat, a Fecsegő Tipegők végzett az első helyen – Bodor Bálint, Kalocsai Ákos, Tóth Norbert és Troll Péter közreműködésével. A második és harmadik helyen szintén a BME-t képviselő AuTóni és LeadAtom csapatok végeztek. Reméljük jövőre is hasonlóan szép eredmények születnek.

Az űrhódítás folytatódik

Mehet a Puli a Holdra

A Google Lunar XPRIZE magyar versenyzője, a Puli Space Technologies lassan, de biztosan halad a célja felé. Több nemzetközi partnerrel történő tárgyalást követően sikerült megállapodniuk az amerikai Astrobotic vállalattal, és így már bérelt helyük van a Holdon.

SZERAFIN ÁGNES KATA

Még tavaly áprilisban írtunk arról, hogy a hazai Puli Space Technologies is elindult a Google Lunar XPRIZE nemzetközi versenyén. A megmérettetés lényege, hogy az űrrepüléssel foglalkozó magáncégek lehetőséget kapjanak arra,

hogy megmutathassák, önerőből is el lehet kezdeni az űr meghódítását. A feladat nem egyszerű: fel kell juttatni egy olyan rovert a Holdra, ami képes minimum ötszáz métert megtenni és közben jó minőségű HD képeket és videót készíteni,

illetve továbbítani azokat a földi állomásra. A nyertes csapat harmincmillió dollárt vihet haza, viszont ez csak azoknak lehetséges, akik 2016 végéig hivatalos rakétaszerződéssel rendelkeznek, és 2017 végéig végrehajtják a küldetést.

ban az űrképes eredmények hiányából fakadóan. Habár a csapat eredeti terve az űrjárművek indítása volt a Holdra, a versenyre eddig csak földi mintapéldánnyal rendelkeznek, amit júliusban a Metró Galéria plakátjain is

jobban megismerhetett a nagyközönség. Azonban leszállóegységet és rakétát nem fejlesztenek, így a holdra szállásra csak akkor van esélyük, ha valamelyik másik résztvevő elviszi őket. A cég bejelentése szerint a tárgyalásokat siker koronázta és a pittsburghi Astrobotic Technologies Inc. aláírt egy hasznos teher Holdra juttatásáról szóló szerződést a magyar csapattal. Így a Puli Space részt vesz az Astrobotic külön projektjében is, ami Az emberiség emlékezete a Holdon (Memory of Mankind on the Moon) névre hallgat és egy idő kapszula feljuttatását tűzte ki célul. Ez archív képeket és szövegeket tartalmazó táblákból fog állni, amelyeket tízszeres nagyítással lehet majd olvasni, így összesen ötmillió karakter fér rájuk.

A helyzetből következik, hogy a Puli Space holdra szállása nemzetközi sikernek könyvelhető el. Ettől függetlenül a rover teljesítménye tükrözheti majd a magyar fejlesztők kreativitását. Ehhez további motivációs különdíjakat is biztosít a verseny, ugyanis 4 millió dolláros bónusz jár azoknak a csapatoknak, amelyek további technikai feladatokat teljesítenek, mint például tízszer távolabbra jutnak, túlélnek a holdi éjszakát, vagy meglátogatják a korábbi holdmissziók helyszíneit. A cég jelenleg intenzív reklámkampányokba fektet be, hogy biztosítani tudják a leendő űrképes holdjáró megépítéséhez az anyagi hátteret.

Már hivatalos napja is van az egyetemi sportnak

Egyre több egyetem rendez futóversenyt

Szeptember 20-a nem csak a BME-sek számára volt sportos nap. Az egész világon mozgással ünnepeltek, ugyanis az UNESCO tavaly novemberi közgyűlésén az Egyetemi Sport Napjának nyilvánította ezt az őszi dátumot.

MILE MÁRIÓ

A nap célja többek között, hogy ráirányítsa a figyelmet a sport fontosságára a felsőoktatásban és

arra, hogy a szellemi felkészültségen túl az edzettség is legalább olyan fontos a jövő értelmisége számára. Kissé konkrétabb cél, hogy minden fiatal rendszeresen mozogjon, a WHO szerint ez heti 150-300 percet jelent.

Hazánkban a Magyar Egyetemi-Főiskolai Sportszövetség, a Hallgatói Önkormányzatok Országos Konferenciája és a Magyar Rektori Konferencia közreműködésével ezen a napon 300 ezer hallgatónak szervezett sportprogramokat a 16 legnagyobb vidéki egyetem és főiskola. A programok nyitottak voltak, minden hallgató intézménytől függetlenül becsatlakozhatott bármelyik egyetem által szervezett sportnapra.

Sportnap nálunk

A BME Sportnapon szokás szerint két fronton zajlottak a sportmérkőzések, a labdarúgás, röplabda, streetball, laser tag, tenisz, asztalitenisz, teqball meccseken kívül egyéni sportágakban is kipróbálhatták magukat a hallgatók, valamint csoportos órákon is részt vehettek a Sportközpontban. Az idei év különlegessége, hogy a profi íjászatba is belekóstolhattak az érdeklődők. Továbbá a világ legjobb akrobatikus zsákoló csapata, a Face Team ejtette ámulatba az éppen pihenőket.

MúMaraton Online

A tavalyi nagysikerű MúMaraton BME futóversenyt idén egy kissé trendibb köntösben rendezték meg a szervezők. Ezúttal nem a gyorsaság, hanem a megtett kilométerek számítottak, s nem a meleg déli órákban kellett lefutni a kijelölt pályát, hanem az útvonal és az időpont is egyénre szabható volt. A résztvevőknek az Endomondo alkalmazáson keresztül kellett

feltölteni a lefutott kilométereket a verseny ideje alatt, amely 10 napig tartott. Az ez idő alatt legtöbbet futó fiú és lány Sportközpontbérletet kapott ajándékba. A női nyertes 126 kilométert teljesített a verseny ideje alatt, a férfiaknál pedig 93 kilométerrel lehetett nyerni. A 14 lelkes résztvevő összesen majdnem 2,5 napig futott, 617 kilométert teljesített és majdnem 50 ezer kalóriát égetett el, amely kb. 166 sajtobuésznek felel meg.

Ezren cserélték le az 5 órai teát futásra

Az Egyetemi Sport Napján két futóversenyt is lehetett indulni, s volt is rá precedens, hogy valaki mind a kettőn rajthoz állt. Dél előtt az Infopark és az egyetemi kampusz között egy tájékoztatósi futóversenyt szerveztek, délután pedig a XXXI. 5vös5km keretében rendeztek „szlalomversenyt”.

Mondhatnánk, hogy ehhez a Világnaphoz csatlakozott az ELTE TTK Hallgatói Önkormányzata is, de valójában az őszi 5vös5km versenyeket 15 éve mindig e tájt rendezik, a szokásos délután 5 óra 5 perces rajttal. A verseny abszolút egedisége, hogy a legprofibbaktól a legamatőrből indulóig mindenki cipőt húz. Kevés olyan futóverseny van, ahol elől az olimpikonok előzgetik egymást, közép tájt és hátul pedig a kosarascukások, focipósók és dorkósok versenye zajlik, akik ugyanolyan lelkiismeretesen teljesítik a távot. Kisebbségi szervezési botlásoktól eltekintve – például hosszú sorok a ruhatárnál, igaz, ez még új találmány ezen a versenyen – régóta ez volt a legszervezettebb 5vös5km. Ráadásul az időjárás is a futóknak kedvezett, ritka szép futóidő volt. Sőt ezúttal más egyetemek is elkezdtek megtámogatni hallgatóik indulá-

sát, mint ahogyan egyetemünk szokta a kedvezményes nevezéssel. Például a túlpartra is eljutott a szokás szerint műegyetemistáktól zsúfolt verseny híre, s idén először a corvinusosok is átmerészkedtek a mi oldalunkra. A rekordszámú jelentkezéshez ezen kívül az is hozzájárult, hogy ezúttal céges csapatok is nagy számban indultak, a Nokia például 74 fővel, az Ericsson 44 fővel képviseltette magát a sportos rendezvényen. Az elrajtoló futók után az egyetemekhez tartozó prominens személyek sétáltak le jótékonyági céllal egy 1 km-es távot, amelyen Józsa János, egyetemünk rektora is részt vett. Azt nem tudni, hogy sikerült-e egy óráknyi szünet alatt legyalogolniuk a CH-Q távot, mindenesetre követendő példa, hogy a jó ügy érdekében kimozdultak az irodájukból, jótékonykodásra buzdítva ezzel a fiatalságot.

Sportösztöndíjasok: Tamás Bence evezős

Vízcél a VIK-re és fordítva

Milyen helyekre jutottál el eddig a sport által?

Európa több országában is jártam, de voltam például Dél-Koreában is evezős versenyen. Mivel

Interjúsorozat

A Jó tanuló, jó sportoló pályázat nyertesei közül ezúttal **Tamás Bencét** kérdeztük az evezésről, amit már 13 éve űz. A mérnök informatikus MSC utolsó évét kezdő sportoló bátyja után kezdte el az evezést, s lett annak szerelmese.

ezeket sokszor természetvédelmi területnek számító tavakon rendezik, nagyon szép tájakat láthat az ember.

Hogyan néz ki egy versenyetek?

A legtöbb 2000 méter, egy futamban pedig hat egység áll rajthoz. Ahol szoros a mezőny, a futam nagyon látványos. Még inkább az, ha nagyobb egységek küzdenek egymással.

Vannak más sportok, amelyeket szeretsz, esetleg rendszeresen űzöl?

Rengeteg ilyen van. Sokat futok, úszom, kerékpározom és a súlyemelést is gyakorlom.

Hogyan sikerült az edzéseidet összeegyeztetned az egyetemmel?

Nehezen, a felkészülés sok lemondással jár. Sokszor az a megoldás, hogy korán reggel vagy késő este végzem az edzéseket.

Mire tanított meg az evezés?

Az evezéstől, az edzésektől és az evezős társadalomtól nagyon sok mindent kaptam és tanultam. Például, hogy hogyan osszam be

hatékonyan az időmet vagy azt, hogy hogyan összpontosítsam a figyelmemet egyetlen dologra.

Mi volt a legboldogabb élményed a sportpályafutásod alatt?

Rengeteg szép élmény köt az evezéshez, nehéz egyet kiemelni. Ha mindenképpen választanom kellene, talán azt a felmérőversenyt mondanám, ahol a szárazföldi evezőgépen először sikerült 6 kilométert lehúznom 20 perc alatt.

Hogyan képzeled el az életedet lediplomázásod után 10 évvel?

Szeretnék minél tovább válogatott szinten is evezni, illetve nyilván azért tanulok a BME-n, hogy az informatika területén dolgozzak majd.

BALOGH KATA BOGLÁRKA

Szekérre pakolták az olvasnivalót

Nagyszerű könyvek egy kóla árért

Különleges könyvesboltra bukkanhatunk Budapest több pontján.

CSORDÁS HÉDI

Első ránézésre talán nem is gondoljuk, de a köztereken álló díszes szekerek eladó könyvektől roskadoznak, a klasszikus irodalomtól kezdve a szótárakon és lexikonokon át a regényekig, novelláig és verseskötetekig mindent megtalálunk, és haza is vihetünk – nagyjából egy kávé, egy kóla vagy egy buszjegy árért.

A könyvekkel megpakolt szekerek olyan forgalmas csomópontokon állnak, mint az Allee bevásárlóközpont mögötti tér, a Corvin mozi előtti sétány, de a MOM-nál és a Bikás parknál is találkozhatunk velük. A zöldre mázolt kocsik egész nap nyitva tartják ablakaikat, melyeken szebbnél szebb könyvek sorakoz-

nak szétválogatva, ezzel segítve a keresést. A polcokon katonás a rend, kis feliratok segítik a tájékozódást. Találunk klasszikus irodalmat, egészséggel, gyógyászattal kapcsolatos könyveket, szakácskönyveket, atlaszokat, hazai és külföldi regényeket, modern irodalmat és a régi nagyokat, melyeket tán általános iskolás korunkban olvastunk. Lényegében olyan, mintha egy mozgó könyvtárban járnánk, ami nincs falak

köze zárva. Nem lehet csak úgy elrohanni a szekerek mellett, látványuk már önmagában arra készíti a járókelőket, hogy megálljanak és odapillantsanak. Egyszerűen nem lehet elsétálni egy ilyen kisbolt mellett, annyira vonzza a tekintetet, a mozgó könyvárusítás pedig egyre népszerűbb: már messziről látni, hogy érdeklődő emberek állják körbe a leparkolt járműveket, többen lapozgatnak könyveket mellette. Sőt, visszajárók is

akadnak: többen is arról érdeklődtek, hogy van-e valami újdonság, illetve volt, aki csak visszajelzést adott az árusnak, hogy a minap milyen jó könyvet ajánlott.

A mozgó könyvárusítás azért jött létre, hogy az embereknek ne kelljen a munkából, iskolából hazafelé a könyvtárba kanyarodni, ne kelljen olvasójegyre költeni, és az is olvashasson kedvére, aki a boltok polcaira frissen került köteteket nem tudja megvenni – ezt már az egyik szekér árusa mesélte kérdésünkre. Az ötletgazda Veress Márton azzal a céllal helyezte ki az első kocsit egy forgalmas köztérre, hogy a tudást az utcára vigye, azaz bárki számára elérhetővé tegye. A különös, de annál izgalmasabb és hasznosabb vállalkozás pár doboz könyvvel indult, ma már könyvek ezrei fordulnak meg a kínálatban. A friss árukat hagyatékokból, szervezetektől, piacokról szerzik be, keresnek példányokat a közösségi oldalakon, újsághirdetéseken és a tévében, de előfordul az is, hogy ajándékba kapják őket: a legtöbbször használt, de nem elhasznált, hibátlan állapotban kerülnek az utcára. Az árusok hangsúlyozzák, hogy ők

nem árulják a könyveket, hanem terjesztik, nem a profit a vállalkozás célja.

Minden könyvet 300 forintért, azaz a bolti és az antikváriumi ár töredékéért adnak, legyen az bármilyen régi vagy bármilyen új, árban nem tesznek különbséget a kötetek között. A cél valóban az, hogy egy kóla vagy buszjegy árért bárki könyvhöz jusson, ne legyen kifogás, hogy messze a könyvtár, hogy túl drága a könyvesbolt meg az antikvárium. Az internetes generáció tagjai a legfrissebb felmérések szerint nem fognak már a kezükbe papírra nyomtatott műveket, a tabletek és okostelefonok világában nem szokás könyvet vásárolni – a mozgó könyvárusok szeretnék felhívni a fiatalok figyelmét is az olvasásra, úgy vélik, hogy ilyen alacsony áron ez a korosztály is megfogható, 300 forintot nem sajnálnak arra, hogy vegyenek maguknak valami izgalmas olvasmányt.

A könyves szekerek vasárnap kivételével minden nap nyitva vannak, már kora reggel kinyitják az ablakokat és csak késő este csukják be azokat.

Gasztronómiai csillogás

A sztárok szakácskönyvei

Nem csak a szakácsok szeretnek sűrögni-forogni a konyhapult mögött, a gasztronómiába egyre több híresség szeret bele, noha a fő profiljuk a színészet, a műsorvezetés, a tánc vagy az éneklés.

CSORDÁS HÉDI

A könyvesboltok gasztronómiával foglalkozó polcai ma már gyakran csalogatnak a sztárok konyhájába, könnyen elkészíthetjük otthon Bud Spencer, Gwyneth Paltrow, Hegyi Barbara vagy Kulka János kedvenceit is.

Valóban a gasztronómiai forradalom korszakát éljük, egyre több a főzőműsor és a gasztrovetélkedő a képernyőn, tele vannak a könyvesboltok izgalmas receptkönyvekkel, és a fiatalok is egyre inkább érzik,

hogy jó buli a haverokat áthívni vacsorára, és egy randit is fel lehet dobni a saját főztünkkel. Nem csoda, hogy az ismert szakácsok mellett, mint Gordon Ramsay, Jamie Oliver, Fördös Zé, Bede Róbert, Bernáth József, Borbás Marcsi vagy Mautner Zsófi, egyre több színész és énekes dobja piacra saját receptjeit. Először meglepőnek tűnhet, hogy Hegyi Barbara, Váncsa István vagy Kulka János kötetnyit húz és beáll a konyhapult mögé, hisz az ő közegük egész más, de sokan kíváncsiak arra, hogy kedvenceik mit művelnek a konyhában, mennyire bánnak jól az alapanyagokkal, és mit fogyasztanak szívesen. Bodrogi Gyula a nyolcvanadik születésnapjára adott nyolcvan családi receptet nyolcvan történettel, a híradóként megismert Stahl Judit a könyvei mellett a mai napig a képernyőn is süt-főz, és a táncművész Keleti Andra is megmutatta már, hogy mit tud a konyhában, Liptai Claudia pedig most készíti épp süteményes könyvét.

A külföldi sztárookra is igaz, hogy megpróbálnak betörni a gasztropiacra, Patricia Heatonnak például most indult el saját főzőműsora, de könyvekhez is

adta már a nevét és receptjeit. Audrey Hepburnról talán kevesen gondolnák, hogy imádott enni, halála után azonban fia összegyűjtötte édesanyja kedvenc receptjeit, és kiadta néhány kedves történettel színesítve. Sophia Loren is adott ki saját szakácskönyvet, az olasz fogásokat felsorakoztató gyűjteménye óriási kasszasiker volt. A Született feleségekben Gabrielle Solist alakító Eva Longoria texasi

lányként már azelőtt a maguk termelte alapanyagokat reklámozta, hogy divatba jött volna a biogazdálkodás, Gwyneth Paltrow pedig az egészségközpontú táplálkozást ajánlja a rajongóknak könyvének lapjain. A Sarah Michelle Gellar-Freddie Prinze Jr. házaspár családi recepteket osztott meg, Bud Spencer filozófiai mélységű kötetet adott ki a főzésről, Gerard Depardieu pedig

francia ízekkel hódította meg a könyvpiacot. Szinte a végtelenségig lehetne sorolni azokat a tévés és filmes arcokat, akik megmutatták, milyen ételeket fogyasztanak szívesen.

Már-már gondolhatjuk, hogy a saját szakácskönyv bizonyos ismertségi szint fölött szinte kötelező, hisz a tévézőket, a színházba vagy moziba járókat tényleg érdekli, hogy kedvencük mit rak otthon az asztalra – szeretünk benézni a kuliszok mögé, kíváncsiak vagyunk a sztárok szokásaira, ízlésére, talán csak ez sikerük kulcsa. Ezek a sztár-szakácskönyvek valóban működnek, az esetek jelentős részében izgalmas őket felfedezni, főleg a történetekkel, saját sztorikkal fűszerezett verziók nyújtanak élményt. Itthon megjelent egy olyan gyűjtemény is, amiben hatvan híresség mesél az ételekről, megszólal többek közt Béres Alexandra, Rúza Magdi, Gundel Takács Gábor és Vastag Csaba, a sikeren felbuzdulva pedig készült kötet az olimpiákonokkal, a kézilabdázókkal és a közéleti személyiségekkel is. Sok híresség – hazai és külföldi egyaránt – megállná a helyét séfként is, a jól bevált családi recepteket bátran lemásolhatjuk, talán még könnyebb is ezeket a hétköznapi fogásokat megfőzni, mint a nagy szakácsok különlegességeit: jóval hétköznapiabbak és egyszerűbbek, kezdőként is kézbe lehet venni mellettük a fakanalat.

Női sorozatgyilkosok a történelemben

Ajka piros, mint a vér...

A történelem nem szűkölködik véres eseményekben, semelyik korszakban nem volt hiány sorozatgyilkosokban. A világ leghírhedtebb eseteit ugyan hímneműek követték el, ugyanakkor női társaikról kevesebb szó esik.

BATA LÁSZLÓ

Bár a XX. századi ember nem egy milliós tömeget érintő, borzalmas népiást láthatott a saját szemével, ezek az esetek a mai napig megdöbbennek az olvasót. Míg a tömeggyilkosokat általában nyereségvágy, vallási vagy ideológiai eszmék vezérlik, a sorozatgyilkosok motivációja a normál gondolkodásmód számára teljesen felfoghatatlanok, logikátlanok. A másik fő eltérés, hogy utóbbiak esetében általában jelentősebb idő telik el a gyilkosságok között, és az összefüggések csak az elkövető elfogása után állnak össze.

Ilyen eseteket hallva az ember a horrorfilmek klasszikus férfi mészárosaira asszociál, legyenek azok éppen torzak, horrorisztikusak (pl.: A texasi láncfűrészes, Rémálom az Elm utcában stb.) vagy éppen megnyerő külsejűek (pl.: Hannibal Lecter). Ezzel szemben a sötét lelkű hölgyeknek jóval kisebb hírverés jut, pedig ha számokban nem is, brutalitásban ők is mindenképpen felveszik a versenyt ellenkező nemű társaikkal.

A szakirodalom két fő típust különböztet meg. Az egyik a könyörületesség anyyala, aki küldetésének tekinti, hogy beteg gyerekeket, hadirokkantakat, időseket segítsen hozzá a kegyes halálhoz. A másik a fekete özvegy, akinek célja lényegesen hétköznapiabb: házastársait, férjelöltjeit teszi el láb alól, legtöbbször vagyonszerzés céljából.

Belle Gunness Norvégiában született, fiatalkorában emigrált az USA-ba, ahol férjhez ment. Közös kezdték több vállalkozásba, ám boltjuk és házuk is leégett, amiért férjével jókora biztosítási összeget kaptak. Belle valószínűleg ekkor jött rá az üzletágban rejlő lehetőségekre. Rejtélyes körülmények között elhalálozott férje, három gyermeke, a család egyik bejárónője, és számtalan későbbi udvarlója is. A biztosítási támogatást mindegyikük után felvette.

1908-ban Gunness háza leégett, a helyszínre érkezők pedig egy lefejezett nőre és három gyermek holttestére bukkantak. A telket átkutatva további tetemek kerültek elő. A szakértői vélemény szerint a gyilkos is meghalt a balesetben, ezt

vénával rendelkeztek. A századfordulón Anglia-szerte több szülőotthont is működtettek. Amelyik nő a szülést követően nem tartott igényt gyermekére, az otthonban hagyhatta azt, és megígérték neki, hogy szerető nevelőszülőkhöz

Módszere az volt, hogy indokolatlanul nagy adag gyógyszert adott be önkényesen a csecsemőknek, hogy aztán hősként előállva még éppen megmentse őket. Sajnos mintegy hatvan esetben elszámolta magát és az újszülött elhunyt. Munkahe-

azonban teljesen bizonyítani mai napig nem sikerült. Áldozatainak számát közel 40-re becsülik. Delphine Lalauire is Amerikában tevékenykedett. New Orleans-ben született 1775 körül. Háromszor házasodott, harmadik férjének a nevét vette fel. A korszakban, amiben élt, még javában virágzott a rabszolgaság az USA-ban. Madame Lelauierről úgy tartották, nagyon kedvesen bánik néger munkásaival, de a látszat – természetesen – csalt... Valójában módszeres kínzásokat, kivégzéseket vitt véghez. A szolgák valósággal rettegetek a „legfelső szobától”, mert akit oda felvitt a gazdájuk, soha nem került elő. Az ő veszte is egy tűzvész lett, amit az egyik rabszolga gyújtott - szándékosan. A helyszínre kiérkező tűzoltók, rendvédelmi szervek borzalmas állapotokat találtak. Holttestek mellett hiányzó végtagú, nemi szervű, szemű feketék szenvedtek megkötözve, megkínózva. A tettes a felelősségre vonás elől Franciaországba menekült, későbbi élete nem tisztázott. Cselekedeteit később megfilmesítették, az American Horror Story-ban láthatjuk feldolgozott életét.

Nem meglepő, hogy a nők körében is fordultak elő olyan gyilkosságok, melyeket tisztán a nyereségvágy motivált. Az egyik leghíresebb eset Nagy-Britanniában történt meg. Amelia Sach és Annie Walters amellest, hogy örültek voltak, egészen jó üzletasszonyi

kerül, mindössze 25-30 font ellen-szolgáltatásért cserébe. Az újszülöttek nagy része sohasem került ki az otthonból, egyszerűen megmérgezték őket. 1903-as lebukásukig akár 400 (!) csecsemő is életét veszthette. Rövid tárgyalás után kötél általi halálra ítélték őket, amit végrehajtottak.

A latin-amerikai térség „büszkélkedhet” a legkeményebb sorozatgyilkosokkal világszerte. Nem meglepő módon nők is akadtak közöttük. Az egyik legmegdöbbentőbb a ma is élő Juana Barraza esete. Juana nehéz körülmények között nőtt fel Mexikóban: részeges anyja eladta három sörért egy férfinak, aki többször megerőszkolta, és akinek egy fiúgyermeket is szült. Fiatalkorában többször is összetűzésbe került a rendőrséggel betörések és kábítószer miatt. A módszeres gyilkolást valószínűleg a '90-es években kezdte. Kormánytisztviselőnek adta ki magát, így be tudott jutni sok ingatlanba, amit kirabolt, nagyon sokszor megölve a tulajt. Áldozatai egytől egyig idősebb korú nők voltak. Bírósági tárgyalása során azt nyilatkozta, anyján akart ily módon bosszút állni. Életfogytiglani börtönbüntetésre ítélték, amiért ma is ül.

Szintén nagy port kavart az amerikai Genene Jones története. 1950-ben született Texasban, nevelőszülőknél nőtt fel, és ápolónői képesítést szerzett, mellyel egy kórház gyermekosztályán kezdett dolgozni.

lyéről elbocsátották, új kórházba került. Itt folytatta, amit elkezdett, de sokkal hamarabb gyanúba keveredett. Egy kilenc hónapos gyermek halála során vádlottként kezelték, és elítélték. Ezt követően derült fény korábbi tetteire is. Ma is él, jó magaviselet, illetve az amerikai börtönök túlszűfolttsága miatt jó eséllyel 2018-ban szabadlábra kerül. A populáris kultúrának hála, Delphine Lalauire-hoz hasonlóan ő is a halhatatlanok útjára lépett, Steven King róla mintázta Tortúra című regényének egyik szadista antihősnőjét, Annie Wilkest.

Magyarország is képviseli magát eme nem túl dicsőséges listán. A legismertebb hazai személy az 1500-as években Felvidéken élt Báthory Erzsébet grófnő. Számtalan történet szól arról, hogy fiatal cseléd-, illetve parasztlányokat gyilkolt le, hogy vérükben fürödhessen. Mindezt azért tette, mert úgy érezte, hogy így tud fiatal és szép maradni. 1610-ben letartóztatták és életfogytiglani börtönre ítélték, itt halt meg hat évvel később. Bár sok mendemonda több százra teszi a meggyilkoltak számát, történészek szerint néhány riválisa koholt vádak által állította bíróság elé a zsarnoki természetű grófnőt. Orvosi vélemények szerint is kivitelezhetetlenek lettek volna vérfürdői abban a formában, ahogyan a leírások szólnak róla. Elsőre különösnek tűnhet, hogy Pipás Pista is felkerült a listára.

Valójában azonban ő is nő volt, Földi Viktória néven született valahol a Dél-Alföldön. Bizonytalan hitelességű információk szerint részeges földesura fiatalkorában megerőszkolta. Ekkor fogadott bosszút az iszákos emberek ellen. Felnőve férfinak öltözve a Szeged környéki kocsmákat járva vadászta áldozatait. Érdekes módon környezete, a száz évvel ezelőtti tanyavilág ismerte és elfogadta, transzszexuális mivoltával együtt. Számos férfit kedvtelésből akasztott fel, de olyan esetek is ismeretek, amikor megrendelésre dolgozott. Elfogása után, 1933-ban halálra ítélték, de Horthy Miklós kormányzó személyes rendelkezése alapján életfogytiglan tartó szabadságvesztésre csökkentették büntetését. Börtönben halt meg 1940-ben.

Egy másik elhíresült eset Renczi Veráé. Az életrajza alapján Bukarestben született magyarromán szülők gyermekeként 1900 környékén. Legendája szerint szép nő volt, Romániát, Jugoszláviát és Ausztriát járta férj után kutatva. Az udvarlóit mérgezte meg arzénnel az 1920-as években. A holtakat cinkkoporsóba tette és úgy tárolta a pincéjében. Sötét éjjeleken lement oda és pezsgőt iszogatva beszélgetett korábbi „hűtlen” szeretőivel, akik „pályája” csúcsán már 35-en voltak. Bár nagyon romantikusan hangzik az egész történet, sajnos több sebből vérzik. Az eset először amerikai sajtóban jelent meg, ám az újságíró semmilyen elfogadható komolyságú forrást nem társított mellé. Hivatalos iratokat, halotti anyakönyvi kivonatokat, rendőrségi jegyzőkönyveket a mai napig nem találtak sem Romániában, sem Szerbiában. Két elhíresült fényképet neki tulajdonítottak, de azóta kiderült, hogy később élt modellek ábrázolnak. Renczi Vera legendájának valóságtartalma tehát valószínűleg megegyezik Drakula gróféval.

Annál valóságosabbak a Tiszazugi méregkeverő asszonyok, avagy a nagyrévi angyalcsinálók. Nevüket arról a faluról kapták ahol a legtöbb ilyen gyilkosságra fény derült. 1911-1929 között akár több száz halálos áldozatot szedhettek. A rendőrségi iratok szerint az egyik helybéli bába és gyógyító, Fazekas Gyuláné, született Oláh Zsuzsanna buzdította eme tettekre nőtársait. Légyfogó papírból áztattak ki arzént, azzal követték el a rémségeket. Számtalan beteg gyermek, idős, illetve a térségben elszállásolt hazai és külföldi hadifogoly esett áldozatul. A korszak orvostudományi fejlettségével közvetett módon egyszerűen lehetetlen volt kimutatni az arzént. Az elkövetők pontos száma, és névsora ismeretlen. Fazekasné a nyomozás kezdeti szakaszában öngyilkos lett, legtöbb bűntársa ezután megpróbálta ráháritani a saját felelősségét. Móricz Zsigmond is tudósított róluk. A tárgyilagosság mellőzésével néhány írásában említi a nőcsoportot, már-már boszorkányként ábrázolva őket.

MŰHELY

Felelős kiadó:
Krisztián Dávid
Markovics Petra
Főszerkesztő: Szabó Zsolt
Lapmenedzser: Boros Miklós

Rovatvezetők:
István Adrienn
BME körkép, bme.korkep@muhely.com
Kupcsik Réka
Kapun kívül, kapunkivul@muhely.com,
Kulcsár Dorottya
Közélet, kozelet@muhely.com
Mile Mária
Sport, sport@muhely.com
Pál Noémi
Magazin, magazin@muhely.com
László Gábor
Technika, technika@muhely.com)
Rádai Zita
Publicisztika, publicisztika@muhely.com

Kép- és tördelészerkesztő:
Dobó Diána

Az újság készítésében résztvettek:
Vers Dávid Martin,
Gyaraki Ákos, Kalmár Dániel,
Sziklay Csenge

Szerkesztőség:
1111 Bp., Műgyetem rkp. 3. K.I.76,
Tel./Fax: 463-2081,
E-mail: info@muhely.com,

Hirdetésszervezés:
E-mail: info@muhely.com
Tel.: 463-2081, Fax: 463-3839

Nyomda:
PAUKER-HOLDING Kft.
1047 Budapest, Baross u. 11-15.
Felelős vezető: Varga Szilárd ügyvezető

Az újság megjelenik kéthetente
5000 példányban.

Ingyenes.
HU ISSN 1589-6668

Lapunkat rendszeresen szemlézi a megújult

www.observer.hu

NYEREMÉNYJÁTÉK

A helyes megfejtést beküldők között két jegyet sorsolunk ki a Szkéné Színház egy előadására.
A megfejtéseket a magazin@muhely.com e-mail címre várjuk **október 9-ig**.

	Nitrogén	Evő- kanál	Állati álca	Kínai dinasztia	Egyik vér- csoport	Szemmel érzékel	Hamis, talmi	Liter	Belga sörmárka	Hegyi kérődző	Dohány	Amper	Meg- fedd	
1.														↖
	Veszek- szik							Öt órai ital				Országos Tanács		
2.								Orosz író				Bambi is ez		
Kórház jele		Mangán			Tanuló		Becézett Gergely						Oxigén	
		Betűt vet			Trónok harca szereplő		Székes- egyház						A távo- labbi	
Félté- keny						Iskola réme								
						Oxigén								
Jóleső dicséret				Kereső óriás							Bal	Zárt- helyi		
				Eme								Tyúk terméke		
Dehogy!		Párizsi HÉV				Kihalt madár				Betéti társaság			Névelő	
		Tetejére				Talán				Széket használ			Szerelem angolul	
Idegen előtag: három				Félig pia!			Liter		Ékezetes betű		Végén csatol!			... Rei zöld- foki város
				ÁAB			Művészet angolul		Részben fázekas!		Angol sör			
Élő szócska			A fáraó ...					Ritka ffi név						
			Hadügy Miniszter					Indok						
ABC első betűje		Dönt								Folyékony közvet				
		Energy								Sugár				
	↖													

október 6. DON QUIJOTE

színi darabok egy regényből a Nézőművészeti Kft. és a Szkéné Színház közös előadása

„Hidalgónk életkora közel járt az ötvenhez, testalkata izmos, termete szikár, arca csontos volt. Vannak, akik azt állítják, hogy vezetőneve Quijada vagy Quesada volt (mert némi véleménykülönbség van a szerzők közt, akik e tárgyról írtak), habár a legvalószínűbb, hogy Quijanónak hívták. Ez azonban éppen nem lényeges történetünkben. Hanem azt már fel kell említenünk, hogy a nemes lovag, valahány-szor üres órái valának (s az egész esztendő legnagyobb részét üres órákból állott), lovagregények olvasásával foglalkozott...” /részlet a regényből/

Don Quijote: Mucsi Zoltán, Sancho Panza: Scherer Péter, Molinera: Parti Nóra, Teresa Panza, táncos: Vámos Veronika
Sansón Carrasco, Borbély, Hajcsár, kereskedő, lovag: Kovács Krisztián, Pero Pérez, pap, kereskedő, fegyverhordozó: Katona László
Jelmez: Kiss Julcsi, Díszlet: Cziegler Balázs, Zene: Monori András, Dramaturg: Gyulay Eszter, Fény: Mervel Miklós, Asszisztens: Hodászi Ádám, Rendező: Rába Roland

október 9., 10. EztRád

zenés alternatív társadalomkritika a Nézőművészeti Kft és a Szkéné közös előadása

„Nyomja a rádió, mondja a tévé, írja az újság, tudja a net.
Súgja egy boltos, inti egy rendőr, te meg éppen, hogy észre veszed.
Állít az egyik, cáfol a másik, titkos a titkos, unja anyád.
Értetni kéne, elmenni biztos, de akkor is ömlik majd ez rád....
ezt rád...” /részlet az előadásból/

A Nézőművészeti Kft.

Az idén 7 éves Nézőművészeti Kft-nek (tagjai: Mucsi Zoltán, Scherer Péter, Katona László, Kovács Krisztián és Gyulay Eszter) az EztRád a 15. bemutatója. Ezek közül jelenleg is repertoáron van 12 előadás, több helyszínen is, amelyekkel rendszeresen fellépnek az ország különböző fesztiváljain és színházaiban, osztaálytermi előadásaikkal pedig rendszeres vendégei nem csak a budapesti, de vidéki iskoláknak is. A Szkénében, a Szkénével koprodukcióban ez az 5. bemutatójuk (A gondnok, Bivaly-szuflé, A zsidó, Don Quijote). A társulat tagjait ezúttal Parti Nóra és Molnár Gusztáv egészítik ki. Scherer Péter alapító tagja a Kft-nek, de mindeddig "csak" osztaálytermi előadásokat rendezett nekik. Ez az első felnőtteknek szóló előadása, amely közéleti és szociális problémákat boncolgat, a médiából ránkzúduló információáradatból válogat.

www.szkene.hu
1111 Bp. Műgyetem rkp. 3.
K épület 2. emelet

Játsszák: Parti Nóra, Katona László, Kovács Krisztián, Molnár Gusztáv, Mucsi Zoltán, Scherer Péter
Dalszöveg: Molnár Gusztáv, Zene: Monori András és a társulat, Dramaturg: Gyulay Eszter, Jelmez: Kiss Julcsi, Tér: Scherer Péter, Mozgás: Bodor Johanna, Fény: Mervel Miklós, Hang: Molnár Péter, Asszisztens: Hodászi Ádám, Rendező: Scherer Péter, Külön köszönet Csányi Vilmosnak és Marton Róbertnek.

GONDOLATOK

Ebben a rovatunkban prózákat, verseket, egyéb irodalmi műveket, valamint szociográfiákat közlünk. Várjuk e tárgyban írásaitokat a publicisztika@muhely.com e-mail címre, Gondolat jeligével.

Kíváncsiság

SZIKLAY CSENGE

A konyhakés metsző, rideg életben, a hídról lepillantva a hömpölygő ár fekete mélységében, a zakatoló vonat előtt elterülő végeláthatalan, hideg sínben. Mindenhol ott van. Ott les, kukucskál szégyenlősen: a KÍVÁNCISISÁG. Mohón, bizonytalanul, félelemmel telve. Szürke arcon két, meredő, üveges szemben: Mond, mit látsz, merre tekintesz?

Mi lesz majd? Mikor eljön, üt az óra és az utolsó sóhaj elhagyja ajkainkat? Mikor tompa puffanással földet ér a koporsó és kihajt a fű a régi hanton? Mikor hamvainkat felkapja a viharos szél, vagy a folyó pajkos hajjai ragadják őket magukkal? Mikor nélkülünk zajlik tovább a megszokott

rend és felszárad minden utánunk ejtett könnycsepp? Köszönt valaki, odaát a túlvilágon? Fehér ruhába öltözve, kacarászás közepette járunk-e körtáncot a paradicsomi réten? Vattacukor-felhőn heverészve letekintünk-e majd az elmúlt fejezetre?

Ha nem, hát örökre megszűnünk létezni, mintha nem is lettünk volna? Valamiből semmi, ennyit érdemelnénk? Silány, elfeledett lábjegyzet egy kibogozhatatlan történetben?

Mit ér a mélabú, a letargia, a nagy filozófiai magasságok? Az számított, hogy akkor ott ültem. Futás után, fáradtan, izzadtan. Ott ültem a szikla tetején, lábaim alatt az egész budai rész. A bágyadt őszi napsugarak megvilágították a házakat, a mélyzöld erdőt, a bőrömet. A fű és a kései virágok illata, a lehulló, elszáradt levelek halk zizegése. Minden az enyém volt.

Lágy szellő jött és minden gondomat elvitte.

Viszlát!

HARMATI JUDIT

Snickers szeletemmel és egy újsággal felszerelve az utolsó szabad hely felé veszem az irányt a zsúfolt váróteremben. Még két óra a gép indulásáig. Százhusz hosszú percet kell eltöltenem ahhoz, hogy megszabaduljak az itthoni gondoktól, és végre eltöltsék egy hétvégét távol Budapesttől. Körös-körül utasok érkeznek és indulnak, kávéznak, beszélgetnek vagy egyszerűen csak bámulnak maguk elé. A melletttem ülő három fiú azonban valahogy nem illik bele ebbe a színes reptéri forgatagba. Láthatóan kényelmetlenül érzik magukat a tömegben, határozatlanságuk elárulja, először utaznak repülővel. Egyikükkel találkozik a tekintetem. Halvány mosolyom mentőmellényként szolgál számára, mert odalép hozzám, és udvariasan megkérdezi, tudom-e mi a teendő a csomagokkal. Tudom. Néhány perccel később megszabadulva a hatalmas kopott bőröndöktől már fesztelesenül beszélgetünk. A fiúk Londonba utaznak. Na nem kirándulni, dolgozni. Mindhárman villanyszerelők, egy kis borsodi faluból jöttek. Itthon is van munka, de ennyi pénzből megélni nem lehet - mondják. Meg hát a családot is illene kicsit támogatni. Az angol fizetésből talán majd erre is telik.

Persze szabadkoznak, hogy nem örökre mennek, egy-két évre csak, maximum tízre, amíg anyagilag rendbe jönnek. Tíz év... Ennyi idő alatt a gyermekből felnőtt lesz, tízszer költ a golya a fiúk falujában és az itthon hagyott barátnők is ennyivel lesznek öregebbek. De ők elszántak. Így hát akárcsak a szegény ember gyermekei a mesében, nyakukba veszik a batyujukat és elmennek egy messzi városba szerencsét próbálni. A nyelvet csak egy kicsit ismerik, éppen annyira, hogy megértessék magukat. Még két órájuk van a gép indulásáig. Százhusz rövidke perc, melyet még otthon, magyar földön tölthetnek. Hát sok szerencsét fiúk és viszlát! Viszlát tíz év múlva!

Vallomás

MEGYEHÁZI VIOLA

Nem voltam mindig ilyen!

Gimnáziumban a barátnőim között én voltam a leghangosabb, legviccesebb és a legbátrabb. Amikor idejöttem rájöttem, hogy nem vagyok okos, maximum középszerű. Amit addig viszonylag mellékesnek értékeltem, hogy nem tetszem a fiúknak, az itt azt jelentette, hogy folyamatosan egyedül voltam. Elment az önbizalmam, állandóan szorongtam, aztán harmadik félévre súlyos depressziós lettem. Már egyáltalán nem jártam órára, teljesen feladtam, és abba akartam hagyni az egyetemet. Elvesztettem egy évet. Az már csak a mi családunkra jellemző, hogy otthon nem mertem elmondani, hogy mennyire egyedül vagyok és nem boldogulok az életben, hagytam inkább, hogy azt higgyék, egyszerűen buta és lusta vagyok. Aztán nagy nehezen elkezdtem kikászálódni a gödörből. Rájöttem, hogy nem kell kétségbe esni attól, ha valaki az első

félévekben hármasokat kap, a fontos az, hogy később megtaláljuk azt a területet, ami a legjobban érdekel, és abban profivá váljunk. BSc végére még egy barátnőm is lett, bár nem illetünk egymáshoz, de nagyon sokat segített, hogy már nem voltam egyedül. Rájöttem, hogy nem jól választottam alapszakot, és az MSC-t máshol akartam csinálni. Nem volt könnyű az átmenet, de most már jóval céltudatosabb és kitartóbb voltam, mint érettségi után. Az sem tört le, hogy az új helyen megint egyedül voltam. Jobban tanultam, igazából kitűnően, és rengeteg energiát fektettem az önálló munkámba. Az emberek, még a jóindulatúak is, nem tudnak mit kezdeni velem. Senki nem tudja, hogy milyen voltam, és én mintha betonfalat építettem volna magam köré. BSc-n a többség félénknek tartott, most inkább hallgatólag és robotoszerű vagyok. Nem tudom, hogyan tudnék természetesen viselkedni. A gimnazista énemnek része volt a gondtalanság és az a bátorítás, amit a barátnőimtől kaptam, de egyben a szándék is, hogy lenyűgözzem őket. Azt hiszem, ezt a normális élethelyzetben lévő embereknek nem kell magyarázni, de én már túl régóta élek így. Talán most, az egyetemről kilépve sikerül újra megtalálnom a helyem. Arra mindenesetre nem számítok, hogy könnyű lesz.

Vitaforum

Te bevállalnád?

Az egyetemet sokféleképp meg lehet csinálni, csak egyedül nem –, hallhattam az alaptételt első koromban. Azóta ez bizonyosságot is nyert nálam.

De mi a helyzet, ha a tanulmányaink mellé érkezik egy kisbaba? Ezt is meg lehet oldani sok támogató rokonnal, és ismerőssel? Az építész kart végezve ezt elképzelhetetlen mutatvány-nak tartom, és a többit ismerve sehol nem lenne egy „leányálom”. Annyira ritkán hallani ilyen esetről, hogy eddig nem is gondolkodtam el azon, hogy miként lehet teljesíteni egy ekkora kihívást.

Múltkor az udvaron sétálva egy ismerősöm jött szembe babakocsit tolva. Beszélgetésünk során kiderült, hogy egy barátnőjéé a kis lurkó, és míg előadáson van, ő vigyáz rá, mert nem lehetett máshogy megoldani. Nagyon meglepődtem. A Műszaki Egyetem tipikusan nem az a hely, ahol az órák és zh-k mellett simán jutna szabadidő egy kis gyereknevelésre.

Akadnak azonban olyan párok, akik már régen együtt vannak, lassan aktuálissá válna a család-alapítás kérdése, az egyetem meg kifut a rá szánt időkeretből. Ráadásul ezt követi még a gyakorlat, plusz pár év munka, és csak akkor bólint helyeslően társadalmunk, hogy jól van kislányom, most már lehet szülni. De mi van, ha nem a harmadik X után szeretnénk kismamákká válni? Bevállalható egy kicsi a zsúfolt órarend mellé, vagy örültség még ennek a gondolata is?

Bár próbálják segíteni a felsőoktatásban résztvevőket, hogy tudjanak gyereket vállalni (állami támogatások, egyéni tanrend), mégsem olyan egyszerű a dolog. Évfolyamtársaimból – és olykor belőlem is – gyakran szakadnak fel olyan panaszárاداتok a leadásidőszakok átalvatlan éjszakái után, melyeknek gyakori szereplői az „éjszakázás”, „túlterheltség”, „semmire nincs időm” kifejezések. Ezek persze csak pár napos szakaszok a félévben, és ha valakinek van segítsége átvészeltető. De mit érez a baba, ha a mama eltűnik néha egy-két napra? Az első hetekben nem túl szerencsés ez a helyzet.

Egy blogot olvasgatva meglepődtem milyen optimistán állnak a kismamák a témához. Építész példát ugyan nem találtam – talán nem is létezik, de jogász és orvostanhallgató ifjú hölgyek értekeztek arról, hogyan lehet abszolválni az egyetemet a bébi mellett. Kívülről nézve a sztahanovizmus csúcsára való törekvésnek tűnt a párbeszéd, de lehet, hogy nem tudom megbecsülni azokat a plusz energiákat, amiket egy újszülött csecsemő kikényszerít az emberből.

Mindenesetre, míg nincs annyi pénzem, hogy egy egész dadus gárda és a fél rokonság kísérjék a mindennapjaim, nekem eszembe sem jutna a tanulós délutánjaim babasírós éjszakákkal kiegészíteni.

RÓZSÁS ÉVA

Várjuk hozzászólásaitokat a Vitaforummal és a Műhely egyéb cikkeivel kapcsolatban. Gondolataitokat, megjegyzéseiteket az info@muhely.com címre küldhetitek el.

HKT
Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem
Hallgatói Külügyi Testület

EGYETEMI
HALLGATÓI
KÉPVISELET

MŰ E G Y E T E M 1 7 8 2

www.fb.com/BmeKulugyiBorze

KÜLÜGYI BÖRZE

OKTÓBER 12-13. 10:00-17:00

BME K ÉPÜLET II. EMELET

NYISS A VILÁGRA!

ESN BME

IAESTE
BME

ESTIEM
BUDAPEST BME

AIESEC

FIZESS GYORSAN, KÉNYELMESEN MASTERCARD® ÉS MAESTRO® KÁRTYÁDDAL ÉS ZSEBELD BE AZ AKCIÓKAT!

BÜFÉ- ÉS KLUBAKCIÓK EGY ÉRINTÉSSEL
TÖRTÉNŐ VÁSÁRLÁS ESETÉN

10% KEDVEZMÉNY
A KORSÓ SÖR ÁRÁBÓL!

*KEDVEZMÉNYT CSAK 18 ÉVEN FELÜLEK VEHETIK IGÉNYBE!
FOGYASSZA FELELŐSSÉGGEL!

300 FT FELETTI EGY ÉRINTÉSSEL TÖRTÉNŐ
VÁSÁRLÁS ESETÉN GARANTÁLT AJÁNDÉK!

TOVÁBBI AKCIÓKÉRT LÁTOGASS EL
A MASTERCARD-MEEX LOUNGE-BA!

AKCIÓ IDŐTARTAMA:
OKTÓBER 01. - OKTÓBER 31.
HELYSZÍNE: BME EGYETEMI BÜFÉK, KLUBOK

AZ AKCIÓ A MŰEGYETEMI HALLGATÓI KFT. ÁLTAL ÜZEMELTETETT VENDÉGLÁTÓHELYEKEN, 2016.10.01. ÉS 2016.10.31. KÖZÖTT ÉRVÉNYES.
AZ ALKOHOLLAL KAPCSOLATOS AKCIÓBAN CSAK ÉS KIZÁRÓLAG 18 ÉVNÉL IDŐSEBB VÁSÁRLÓK VEHETNEK RÉSZT. A KUPONOK GYŰJTÉSE
2016. OKT. 01. ÉS OKT. 31. KÖZÖTT TÖRTÉNIK. AZOK AJÁNDÉKSOMAGRA VÁLTÁSA OKT. 24. ÉS OKT. 31. KÖZÖTT LEHETSÉGES. A CSOMAG
TARTALMA: 1 DB SÁRKA, 1 DB FÜZET, 1 DB TOLL, 1 DB NYAKPÁRS, 1 DB SZEMÜVEG, 1 DB KULCKARTÓ. TOVÁBBI INFORMÁCIÓ: INFO@MUHASZ.BME.HU

Szeretsz írni?

BME-s vagy?

Jelentkezz
újságíró
képzésünkre!

[muhely.com
/muhelymediakepzes](http://muhely.com/muhelymediakepzes)

